

Celobert

Revista singular, local i de país

LA MAR DE PROP!

Nou Bacchio

Serveis complets de cafeteria
i xocolata amb xurros

972 96 17 10 * Pl. Theolongo Bacchio, 13 * Centre Vila Blanes

KIKU

Paellería
Restaurant

Pg. Pau Casals, 42 Blanes Tel. 972 332 727

EL CENTRE EXCURSIONISTA DE BLANES
US CONVIDA A LA PRESENTACIÓ DEL LLIBRE

ÀLGEBRES DE LA IL·LUSIÓ

DE L'ALPINISTA BLANENC **JORDI TOSAS**

LA PRESENTACIÓ ANIRÀ A CÀRREC DE L'AUTOR,
JORDI TOSAS, I GERMÁN BARTOLOMÉ, DEL CEX BLANES

18 DE GENER, A LES 19.30 H.

A LA SALA DE PLENS DE L'**AJUNTAMENT DE BLANES**

Celobert

Tushita edicions

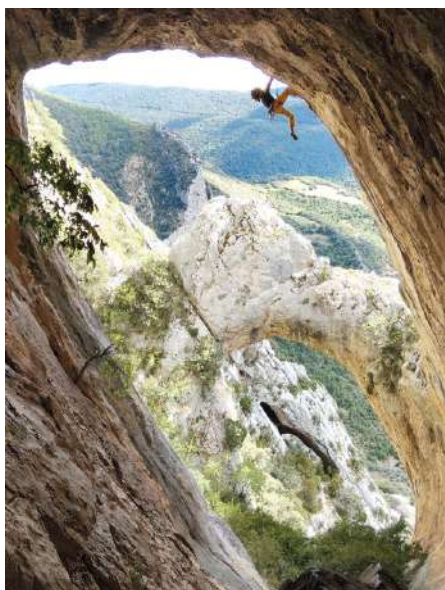

SÍBARIS
- Taverna Gastronòmica -

C. Esplanada del port, 11, Blanes
T. 611 131 880

PARETS DE ROCA

La imatge que il·lustra el *Celobert* d'aquest mes és una de les més vertiginoses que podríem haver escollit, i el protagonista n'és l'escalador i alpinista blanenc Jordi Tosas Robert (1968).

Tosas està pujant per un tram despullat d'una paret que es troba a l'Abella de la Conca, al Prepirineu lleidatà. En aquest cas, Jordi Tosas va assegurar, però és conegut per practicar el solo integral (el terme «solo» es fa servir per referir-se a l'escalada lliure, on l'escalador renuncia a cordes, arnesos i altres equips de seguretat). ■

De l'editor

Compromís de ser-hi

4

Valor afegit

L'ESCOLA inclusiva

5

Vila de Blanes

Fets, gent i patrimoni

6

Homenot

Xavier Oms i Bassols

8

Medi ambient i ecologisme

COP 28. Ansietat climàtica...

14

Lloretenques fora vila

Zineb Hattab

16

Vila de Lloret

Fets, gent i patrimoni

19

Vila de Tossa

A quina hora passa el tren [...]

22

Parlem amb

Jordi Tosas

24

Natura

Costa dinàmica, societat en...

30

Països Catalans

#12. La Unió de Corones

32

Va de llibres

Novetats editorials

34

L'oracle

Tots els conflictes que ens separen

38

Una llengua no mor perquè els que no la saben no l'aprenen, una llengua mor perquè els que la saben no la parlen

→ **SEGUEIX-NOS A INSTAGRAM!**
@celobert.cat

www.celobert.cat

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

Els lectors de **Celobert** que ho vulgueu, podeu demanar que us fem arribar la revista en format pdf a **info@celobert.cat**

Celobert

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Gener 2024 | Núm. 218

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic i maquetació

Maria Àngels Maresma

Col·laboradors

Aitor Roger, Bruna Solei,
Jordi Borràs, Guifré Ripoll,
Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Pol Ginesta, Olga Casado,
Josep Borrell, Alba Lupiañez,
Carles Couso i Fèlix Rabassa i Martí

Convidats

Eli Mont, Judit Pellicer,
David Moré, Germà Bartolomé,
Jordi F. Pagés i Josep Costa

Fotografies

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Jordi Triadó, Arxius Municipals
i Ajuntament de Blanes, Lloret i Tossa

Il·lustracions

Joan Antoni Poch
i Maria Àngels Maresma

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

www.celobert.cat

[@celobert.cat](https://twitter.com/celobert.cat)

Dipòsit legal

GI-1121-2003

Cap part d'aquesta publicació
pot ser reproduïda o difosa per
cap mitjà sense permís de l'editor

No tenim preu

DE L'EDITOR

Compromís de ser-hi

Estimats lectors, hem acabat un 2023 que ha estat intens. De vegades, tenim la sensació que vivim en un estat d'agitació i de massa temors. Com que el que passarà en el futur encara no està decidit, volem centrar-nos en aquest NOU ANY, en persones que, cadascuna des de la seva pròpia àrea d'expertesa i compromís, tenen una mirada constructiva i esperançadora sobre el futur.

Començar a passar a l'acció després d'anys en què el vocabulari de la complexitat i l'adaptació constant, ha servit per empastar els temps de confusió i conformisme, la novetat política del 2024 és que comencem amb una garantia de degradació. Buscarem doncs, en els diagnòstics i anàlisis, dels perfils del científic, de l'ensenyant, de l'empresari, de l'historiador, de l'escriptor, el poeta, el músic, l'artista, de l'expert en crisi climàtica, de la cuinera i de l'esportista... tots convençuts que el què passi els pròxims anys **és a les nostres mans**.

El senyor Oms, Xavier

El company Aitor Roger, a la glossa que ens fa a la secció Homenot sobre la figura del senyor Oms, a qui coneixia bé, ens diu "el senyor Oms era d'aquells blanencs amb qui es podia comptar i que sempre trobava una estona quan se'l necessitava". És una definició tan certa que no puc menys que compartir-la. La meua experiència personal i com a editor ho corrobora, i és per això que sento la pèrdua d'un amic, de l'amic Xavier, del seu somriure i la seva seriositat, i de com s'implicava en el bategar de Blanes i la seva gent.

El meu sentit condol, i el de la gent del Celobert, a la seva esposa Roser i als fills Quira, Míriam, Joaquim, Meritxell i Xavier.

Xavier, gràcies per ser-hi!

Celobert, crear bellesa i dir la veritat

L'ESCOLA inclusiva, de la teoria a la realitat

L'estiu passa ràpid i en un tres i no res ens plantem als primers dies d'escola. Una escola pública, laica, catalana i inclusiva que s'ha de posar en marxa en escassos 4 dies després d'un canvi de calendari agosarat i poc consensuat (però aquest és un altre tema, -o no-). Però, sobretot, avui, vull parlar d'inclusió.

La inclusió escolar i la cohesió social són dos dels principis generals que inspiren el sistema educatiu de Catalunya (Llei d'educació de Catalunya 12/2009), que se sustenten en el reconeixement internacional sobre el fet que l'educació inclusiva és un pilar fonamental per promoure la inclusió social de totes les persones en tots els àmbits de la vida.

El concepte *inclusió* ha anat canviant i evolucionant al llarg del temps i això es veu reflectit, sobretot, en el tipus de dinàmiques i pràctiques educatives que s'han anat implementant a les escoles.

A dia d'avui, es tracta d'oferir una proposta educativa de qualitat a tot l'alumnat. Garantir la incorporació de tots els infants i joves a les aules ordinàries amb els recursos i suports necessaris per poder aprendre dels altres, tenint en compte sempre les diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge de cadascú.

A l'escola inclusiva, l'equip docent és fonamental per fer possible aquesta realitat. Hi juguen un paper imprescindible, adaptant les seves metodologies i estratègies pedagògiques per atendre les necessitats específiques de cada alumne, però encara cal molta formació, més recursos i el suport de professionals especialitzats en l'atenció a la diversitat.

Sis anys després del Decret de diversitat, gairebé la majoria de la comunitat educativa coincideix en el fet que mai s'ha acabat de portar a terme correctament. L'equip docent se sent desbordat i sobresaturat per una manca de recursos i suports que no arriben. A cada aula hi ha 25 infants o joves amb les seves singularitats i és difícil atendre tota aquesta diversitat sense disposar de més mans i més espais de trobada entre professionals. A tall d'exemple, hi ha infants amb discapacitats greus que necessiten acompanyament constant per part d'un adult i, per ara, només gaudeixen quatre o cinc escasses hores de personal vetllador per infant.

Així doncs, no deixaré de reivindicar que es necessiten més docents a les aules i més dotació de personal de la psicopedagogia als EAP (Equip d'Assessorament Psicopedagògic) per assessorar i acompanyar els equips docents i famílies. En el Decret també es preveu convertir els centres d'educació especial en centres proveïdors de serveis i recursos (CEEPSIR) per als centres ordinàries, però la realitat és que no hi ha especialistes ni professionals formats en diferents camps de la diversitat (logopedes, psicòlegs, infermers, mestres...) a les escoles del país. L'escola inclusiva necessita recursos de gent especialitzada que ara (o encara) està a les escoles especials.

En aquest sentit, primer, caldria dotar d'eines i recursos les escoles ordinàries, per tal que la maquinària es posi en marxa, valorar-ne el seu desenvolupament, i finalment, procedir a reconvertir els centres d'educació especial com a subministradors de suports per a les escoles ordinàries. Fer-ho a l'inrevés, o simplement, fer-ho sense planificació ens porta al col·lapse i a l'esgotament per part dels docents i a no garantir uns drets a aquestes criatures.

Estarem d'acord que si la societat és diversa i plural, l'escola ha de reflectir aquesta diversitat i pluralitat, perquè és la realitat social, però ens cal la implicació de tots els agents i més recursos i personal format i preparat per entomar el repte. I, sobretot, un diàleg constant entre mestres i el Departament d'Educació i accions consensuades. ■

OPINIÓ

El Cor de Cambra Sota Palau va actuar a Múnic i Geretsried

El reconegut **Cor de Cambra Sota Palau de Blanes** va aprofitar els dies de festa del pont de la Constitució i la Puríssima per portar repertori nadalenc a terres alemanyes. Més concretament, **ha protagonitzat tres actuacions en dues localitats d'Alemanya, convidat pel Cor Mixed Voices de Geretsried (Baviera).**

Una enriquidora experiència cultural que se suma als més de 27 anys d'història del Cor de Cambra Sota Palau dirigida pel **músic i compositor blanenc Josep Ma Guinart**. El dijous 7 de desembre, va oferir un concert de petit format al costat de la **cantant de jazz Jasmin Bayer** al Christkindlmärkte de Múnic, un tradicional mercat de Nadal que té les seves arrels al segle XIV.

L'impressionant edifici neogòtic que allotja l'Ajuntament de la ciutat bavaresa va ser l'indret des d'on la formació vocal blanenca va oferir un repertori de nades encetat per la més que tradicional *Fum, fum, fum*. Les dues següents actuacions van tenir lloc a la localitat bavaresa de Geretsried. El divendres

dia 8 van visitar un altre mercat de Nadal, en aquest cas el d'aquesta ciutat, que rivalitza en espectacularitat amb el de Múnic.

Per aquest segon concert, el Cor de Cambra Sota Palau va interpretar peces en català, castellà, alemany, anglès i llatí. Per últim, el tercer i darrer concert allotjat en terres alemanyes es va acollir a l'Eglésia Maria Hilf de Gerestried. El cor blanenc i el Cor Mixed Voices van cantar junts tres primeres cançons per començar l'esdeveniment musical que va tenir lloc el dissabte 9 de desembre.

Després, el Cor de Cambra Sota Palau va agafar més protagonisme en la vetllada musical. Les seves cançons van fer vibrar i emocionar al públic que omplia l'església allotjada en un edifici modern, ja que la comunitat catòlica que l'encapçala es va fundar tot just l'any 2015. Finalment, es va tancar el concert amb tres peces més compartides de nou pels dos cors. El públic dret –fet que, segons van explicar els organitzadors, és molt poc habitual- va evidenciar la qualitat amb què el públic va valorar les interpretacions. ■

FETS I GENT

Al Christkindlmarkt de
Geretsried. 8-12-2023

La periodista Almudena Montaña India publica el llibre *La màgia de Mont-Ferrant*, un homenatge als primers elaboradors de cava català

Edita l'AVV. de Montferrant
Almudena Montaña India
32 pàgines
PVP 12 €

La periodista blanenca **Almudena Montaña India** ha publicat *La màgia de Mont-Ferrant*, un conte que explica per què el primer cava català es va elaborar en un petit barri de Blanes, anomenat Mont-Ferrant, que reuneix unes característiques concretes físiques i naturals que ho van fer possible.

El llibre, que vol ser un homenatge als primers fabricants de cava català, narra la història de quatre fades molt presumides i tres amics seus amants del futbol que es prenen un beuratge que els trasllada al passat, a l'any 1865, per descobrir on es va elaborar el primer cava català: a Mont-Ferrant, un petit barri de Blanes carregat de màgia.

La **Irene** -la fada de la tardor-, l'**Iris** -de l'hivern-, la **Flora** -de la primavera- i l'**Anna** -de l'estiu- ens apropen a la tradició del cava, les curiositats del procés de producció, així com als tresors naturals i arquitectònics de l'inici de la Costa Brava, en una història plena de valors.

Des de Mont-Ferrant, les fades volen i comenten totes les meravelles que es troben. Entre elles, l'ermita de Santa Bàrbara, del segle XVIII; el castell de Sant Joan amb els murals de l'artista Pilarín Bayés; i el Delta del riu Tordera, amb l'espectacular imatge de les aus que, des del temporal Glòria s'hi han establert.

L'Associació de veïns Mont-Ferrant de Blanes, que ha impulsat l'edició del llibre, el va presentar al restaurant Mont-Ferrant a Blanes. Va comptar amb la **representació del conte, a càrrec de la contacontes Mercè Domènech**, qui va donar vida a les fades protagonistes en un espectacle ple de màgia. L'acte va estar presidit per l'alcalde de Blanes, Jordi Hernández, i el regidor de Promoció de la Ciutat, Joan Felip. ■

Més informació i entrevistes

almudena@laredaccio.com
www.laredaccio.com
Tel. 677 877 677

Si plores per perdre el sol, les llàgrimes no et deixaran veure les estrelles. Tagore

Vila Dental
La teva clínica de confiança

Especialistes en
implantologia dental

Passeig de Dintre, 13 Blanes 17300
Telf. 87 202 85 19

IMPLANT + CORONA
STRAUMANN®
des de
17'50€
al mes

www.viladental.com @vila_dental

Dra. Emma Requeno

El comiat del senyor Oms

Aitor Roger
Historiador

[...] El senyor Oms era d'aquells blanencs amb qui es podia comptar i que sempre trobava una estona quan se'l necessitava. Una persona compromesa amb la gent i que s'estimava Blanes

Francesc Xavier Oms i Bassols va morir la passada nit de Nadal a l'edat de 85 anys. Alguns dels alumnes que el van tenir de professor al Col·legi Santa Maria dels Fills de la Sagrada Família, just després que acabés la llicenciatura de Farmàcia, el recorden com una persona propera i un gran comunicador, com un bon mestre. **El senyor Oms era d'aquells blanencs amb qui es podia comptar i que sempre trobava una estona quan se'l necessitava.** Una persona compromesa amb la gent i que s'estimava Blanes.

Francesc Xavier continuà l'ofici de farmacèutic, juntament amb la seva esposa, Roser Arias, també farmacèutica, i amb ells seguia una llarga nissaga de metges - després farmacèutics - dels que tenim notícies ja en el segle XVII. El 1978, amb la mort del pare, pren el relleu al capdavant de la farmàcia del carrer Nou. Com també havia fet la seva mare s'encarregà de fer les formules magistrals i fa de tarifador a partir de les receptes del metge. A més, és el secretari del Col·legi de Farmacèutics de Girona i fa de gerent a l'Hospital Asil Sant Jaume.

El senyor Oms també va estar vinculat a l'esport al llarg de tota la seva vida i sentia una especial atracció pel mar. Recordo que quan ens creuàvem pel carrer Ample, si ell sortia a passejar i jo ja enfilava el camí de tornada a casa, sempre comentàvem l'estat de la mar i si havien sortit o no a navegar les embarcacions del Club Vela. Oms va practicar l'esport de la vela durant la seva joventut i participà en diverses regates. A més, va formar part de la Junta Directiva del Club Vela Blanes i als 30 anys va ser escollit president de l'entitat, càrrec que ocupà el període 1968-1975. Van ser uns anys de molts projectes i molta feina, sobretot amb l'ampliació i construcció d'un nou moll, els locals socials o la creació de l'escola de Vela, pionera a Catalunya.

I no només va practicar la vela, també va ser jugador de futbol. Va jugar en l'equip juvenil del Reial Club Deportiu Espanyol i l'any 1956, com a jugador de la selecció catalana de futbol juvenil va guanyar el Campionat d'Espanya. També va jugar al Fabra i Coats i al Girona, fins que als 18 anys va deixar el futbol per dedicar-se als estudis universitaris de Farmàcia.

Oms fomentà l'arribada a la ciutat de molts altres esports. Per exemple, l'any 1966 va fundar el Club de Judo. L'afició al judo li neix a Barcelona gràcies a la insistència d'un company de la Facultat durant el penúltim any dels estudis. En un primer moment, les dimensions del local que tenien eren tan petites que no els permet augmentar a més de 18 persones els qui practicaven aquest esport a Blanes. Als anys noranta també va ajudar a fundar el Club Kaiak Blanes.

Cal recordar també que a partir de 1967 i fins al 1971, coincidint amb l'etapa a l'alcaldia de Blanes de Domènec Valls, fou regidor d'Esports i de Cultura de l'Ajuntament. El 2003 torna a ser escollit regidor, ara a l'oposició, formant part de la llista de CiU, amb Oms com a cap visible d'Unió Democràtica a Blanes. En aquests darrers anys a l'Ajuntament tornaria a ocupar el càrrec de regidor d'Esports del 2010 al 2013.

La seva vocació esportiva també va deixar petjada al País Basc, concretament a Bilbao, on es traslladà amb la seva família l'any 1975 per treballar com a gerent del Club de Campo de la Sociedad Bilbaína durant tres anys. La seva empremta també serà recordada a la Fundació ASPRONIS, entitat a la que va estar estretament vinculat durant 15 anys com a tresorer del Patronat i fins al 2015 com a president del Club Esportiu El Vilar, que treballa en el desenvolupament d'activitats esportives destinades a persones amb discapacitat intel·lectual. Amb ell es va posar en marxa l'escola de vela accessible.

El 2017, a petició de la Fundació ASPRONIS, Xavier Oms va rebre la Medalla de l'Esport de les comarques gironines de la Generalitat de Catalunya. Un merescut reconeixement per tota aquesta trajectòria esportiva. I, nosaltres afegiríem, que aquella medalla també fou un merescut agraïment a la seva trajectòria vital. Al cel sia, el senyor Oms. ■

Fotografies:
Xavier Oms l'any 1956.
Fons Oms Bassols (AMBL)

Membre actiu d'ASPRONIS.
Any 2008. Fons Joaquim
Robert (AMBL)

Oms fou jugador de futbol
al RCD Espanyol. Fons
Oms Bassols (AMBL)

Blanes aprova inicialment el Pla de Mobilitat, que inclou l'Estudi Mediambiental Estratègic

Durant aquest punt del ple del 21 de desembre, també es va parlar sobre la continuïtat de la C-32, o bé la necessitat d'ampliar les zones de vianants de què disposa la ciutat

Un dels temes més destacats que es va tractar al darrer ple municipal d'aquest 2023 va ser l'aprovació inicial del Pla de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS), així com l'Estudi Ambiental Estratègic. L'equip de govern va comptar amb el recolzament dels vots d'ERC i el PP, mentre que VOX i BECP s'abstindran, i la CUP va votar en contra.

Inclou els documents bàsics per configurar les estratègies de mobilitat sostenible, així com els principis i objectius per poder concretar una millor gestió d'aquest àmbit, amb uns criteris de sostenibilitat i accessibilitat. El PMUS analitza els punts més conflictius que hi ha arreu del municipi que cal millorar i recull tota aquella informació necessària.

En aquest sentit, els àmbits d'estudi del **Pla de Mobilitat Urbana Sostenible** han inclòs la **Mobilitat dels Vianants**, així com la **Ciclista i la dels Vehicles de Mobilitat Personal (VMP)**, el Transport Públic, els Vehicles Privats, la Gestió de l'Aparcament i el Transport de Mercaderies. D'aquests sis àmbits s'ha concretat l'Oferta, la Demanda, el Dèficit, la Percepció del Ciutadà, així com Altres Efectes sobre l'Activitat Econòmica, el Medi Ambient, etc.

L'estudi s'ha situat temporalment en tres situacions: l'Actualitat, les més Específiques (l'augment del nombre d'habitants, de persones que es mouen al municipi durant l'estiu), així com la Situació Futura, en base al Planejament Urbanístic. Sobre tots aquests aspectes s'ha fet una Diagnosi Tècnica, a la qual s'hi ha sumat les Aportacions de la participació i la visió dels agents, donant com a resultat les Mesures d'Actuació que es proposen.

Durant el debat d'aquest punt van sorgir diverses qüestions. Una d'elles va ser el **projecte de perllongació de la C-32, o bé la necessitat d'ampliar les zones de vianants** de què es disposa a la ciutat. Respecte aquest darrer punt, el PMUS de Blanes també inclou **diverses propostes de la mobilitat a peu:** defineix la xarxa bàsica i actuacions als itineraris principals; la resolució de punts conflictius; **la zona de baixes emissions al centre;** i finalment la permeabilització de la Carretera d'Accés a la Costa Brava, la GI-682.

Resultat votacions resta de temes inclosos a l'ordre del dia

Cronològicament, el primer punt de debat es va referir a l'actualització dels preus unitaris de material, maquinària i ma d'obra de les xarxes d'aigua potable i sanejament i reposició de paviments d'Aigües de Blanes. Va prosperar amb els

vots de l'equip de govern, l'abstenció de BECP, ERC i CUP, i els vots en contra tant de VOX com del PP.

El següent tema també estava relacionat amb Aigües de Blanes, l'actualització dels preus unitaris de conservació de comptadors a aplicar per l'empresa mixta als rebuts domiciliaris de l'any vinent. En aquest cas, a banda dels membres de l'equip de govern, també van recolzar el punt ERC i PP; BECP i VOX es van abstenir, i la CUP va votar en contra.

L'acord per separar-se del Consorci de les Vies Verdes de Girona es va treure de l'ordre del dia després que diversos grups a la oposició van demanar que es prengués en consideració aquest extrem, cosa a la qual va accedir l'equip de govern. Ho va fer després que l'alcalde va aturar uns minuts el ple perquè es reunissin els portaveus dels quatre grups polítics municipals de l'equip de govern, reunits fora de la Sala de Plens.

Pel que fa a allargar els contractes de servei públic de transport de viatgers **fins al 30 de juny mentre no es fa una nova contractació**, va prosperar amb els vots en contra de BECP i l'abstenció de la CUP. La modificació provisional del pressupost municipal es va aprovar amb els vots en contra d'ERC, PP i VOX; i l'abstenció de BECP i la CUP. Aquesta modificació serà per a la compra d'aliments a través de Càritas Interparroquial; l'adquisició d'un projector DCP i d'una pantalla LED que substituirà la cartellera exterior Teatre de Blanes; i per finançar equips adjudicats i recepcionats per NORA que entraran en servei abans de fi d'any.

Un altre dels temes, que en aquest cas va prosperar amb l'abstenció de BECP i els vots en contra de la resta de grups, va ser **l'aprovació definitiva de les Ordenances Fiscals 2024**. L'últim punt va debatre una **moció presentada per BECP** per a la millora de les condicions dels menjadors escolars, i va ser l'únic en tot el ple que **va prosperar per unanimitat**.

Respecte el darrer apartat de Precs i Preguntes, abans que cada grup municipal a la oposició formulés les respectives qüestions, l'alcalde de Blanes va abordar la **pregunta formulada per escrit per quatre dels cinc grups a la oposició (ERC, BECP, PP i VOX)**. **Es demanava que s'informés de manera pública sobre si existeix un Pla de Pacificació de l'Oci Nocturn**, i en aquest sentit des de l'equip de govern es va exposar el treball que s'està fent al respecte.

Tots els temes tractats en el Ple són importants però, el de la MOBILITAT per ser molt controvertit per la ciutadania té un plus. En les properes edicions del Celobert, donarem a conèixer amb detall i opinions solvents, els diferents àmbits d'estudi del Pla de MOBILITAT URBANA SOSTENIBLE. ■

BLANES → CENTRE VILA

**CARRER MOLLET,
CURT I COMPLET!**

1

972 33 49 91

Sandra Rírin
PERRUQUERS

Amb cita prèvia

2

972 33 04 87

**Can
Burguet**

Carnisseria

Xarcuteria

3

972 33 35 33

BACALLANERIA
Maria

Llegums cuits

Menjars preparats

5

696 48 17 55

Segueix-me el fil

Taller de costura per a totes les edats

Arranjament i adaptació de roba

FEBREFEST

FEBRER 2024

Dv. 2 **MERITXELL GENÉ**

amb SANTI CARETA & GUILLAMINO

Ds. 3 **NICO ROIG**

Dv. 9 **MIRLO**

Ds. 10 **ORCHESTRA
FIRELUCHE**

Dv. 16 **CAFÈ D'ALGER**

Ds. 17 **NEW GEORGE**

Dv. 23 **MARION HARPER**

Ds. 24 **COLOMA BERTRAN**

Dg. 25 **¡!! JOAN MASDÉU***

*12'30 CONCERT - VERMUT JOAN MASDÉU
ROM CREMAT PER TOTHOM!

Tots els concerts a les 8 del vespre
al Casal d'entitats la Cooperativa

Venda d'entrades al mateix Casal o al
correu febrefest@gmail.com

Anticipades 12€ / Taquilla 15€

Abonament Febrefest: 6 o més concerts a 10€

Amb la col·laboració de:

Celobert

 @febrefest

Llibreria Fleca

*us desitja
unes
Bones
Festes!*

PREMSA - REVISTES - LLIBRES
CÒPIES I IMPRESSIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS
MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA

OBERT
TOT
L'ANY

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

**LOTERIA DE
CATALUNYA**

La Generalitat insta a l'Ajuntament de Blanes a retirar el mural de la façana del Teatre

La Comissió de Patrimoni Cultural de Girona indica que el grafiti pintat a la façana del teatre «desmillora la visualització i contemplació» de la Font Gòtica, que és un Bé Cultural d'Interès Nacional, i genera «confusió del context històric»

La **Comissió Territorial de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Girona** ha notificat a l'**Ajuntament de Blanes** que han de restituir la façana del teatre tal com era abans que l'**artista, Miguel Ángel Sánchez, Saturno, hi fes un mural de 130 m².**

Qui va ser pregoner de la darrera edició de la **Festa Major de Blanes va pintar el mural de manera gratuïta en senyal d'agraïment al municipi per nomenar-lo prego-**

ner. El mural, però, està al costat de la **Font Gòtica**, un monument que és un **Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) que compta amb unes proteccions particulars.** Segons fonts municipals, en el seu moment es va demanar permís al departament de Patrimoni per poder fer el mural tot i que no van obtenir resposta fins a finals de desembre, sis mesos després. I la resposta no ha sigut l'esperada; la Generalitat nega el permís i demana que es restitueixi l'espai.

En l'escrit, **el departament de Patrimoni argumenta que la pintura «té massa protagonisme respecte el BCIN i, per tant, desmillora la visualització i contemplació de la Font Gòtica i el seu entorn».** D'altra banda, la Generalitat afegeix que el dibuix del mural —on hi apareix representada una figura de cavaller amb un escut i una espasa que es baralla amb un drac i amb unes roses de fons— pot generar confusió. **«Manca rigor i genera confusió del context històric a la ciutadania que ho percep. La representació i fusió de conceptes i personatges diferents confon la difusió del mateix patrimoni i la seva història»,** afegeixen en l'escrit que n'insta a la restauració prèvia.

La Font Gòtica que va ser una obra promoguda per Bernat Joan de Cabrera, vescomte de Cabrera, i el gremi de paraires de la vila al pedrer Pere Torrent, que ja l'havia enllestida l'any 1443. És la millor conservada de l'arquitectura gòtica civil catalana i una de les més importants d'Europa. Per a la seva construcció s'utilitzà microgranit local, però també pedra de Girona i pedra calcària de Mallorca per als elements decoratius. ■

La Font Gòtica, a l'esquerra, i el mural de Saturno pintat a la façana del Teatre

• PATRIMONI •

**L'ecoansietat no només es concentra entre els més
joves, cada cop més adults es troben patint aquesta
afecció**

Judit Pellicer
Periodista

Des de fa anys, el concepte ansietat climàtica o ecoansietat ha passat a ser un desconegut a l'actualitat informativa a ocupar cada cop més titulars. De la mateixa manera, cada cop més persones s'interessen i es preocupen per saber si pateixen aquesta mena d'angoixa. Per exemple, segons les dades de Google Trends, les cerques sobre ansietat climàtica durant els primers mesos de 2023 són 27 vegades major que durant el mateix període de l'any 2017. Si bé aquestes xifres mostren un augment de l'interès, altres estudis ensenyen que cada cop més ciutadans reconeixen patir aquesta mena d'ansietat, en especial els més joves. L'informe El Futur És Clima 2022, més del 80% dels joves de l'Estat espanyol han patit en algun moment ansietat per causa de la crisi climàtica, els seus efectes i la inacció política. En un context on aquesta inacció es perpetua i els efectes devastadors del canvi climàtic s'acceleren, cada cop més persones es troben patint ecoansietat en un entorn on, a vegades, encara es menysté aquesta mena d'angoixa.

**Cimera del Clima 2023:
les 4 claus per entendre la COP28
a Dubai**

**Escàndol a la COP28:
el president de la cimera, en contra
d'eliminar els combustibles fòssils**

En un món cada cop més vessat a l'auto-diagnosi, cal deixar clar que abasta i que no el terme ansietat climàtica o ecoansietat. La psicòloga experta en meteorosensibilitat i vicepresidenta de la Junta d'Intervenció Social del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, Núria Casanovas, defineix aquesta afecció com: "Es tracta d'una preocupació per la crisi climàtica associada a un estat d'angoixa". Tanmateix, matisa que no tothom que està preocupat per l'emergència climàtica pateix ecoansietat. Quin

és el grau distintiu? "Qui ho pateix veu com això l'afecta al seu benestar emocional, psicològic o, a vegades, fins i tot, la seva vida quotidiana. És un patiment emocional i sostingut, un estat d'estrès sostingut".

El malestar sostingut pot abocar a les persones que pateixen ecoansietat a estats de desmotivació, incertesa, desgana o depressió davant la impossibilitat de projectar-se en un futur on la crisi climàtica no dificulti extremadament la vida. "La persona que ho pateix es queda enganxada a una visió negativa i l'angoixa li arriba a crear una ansietat de mort, que la condueix a un constant sabotatge, el qual li impedeix viure amb certa normalitat", explica i augura que en els pròxims anys cada cop hi haurà més persones que pateixin ansietat climàtica.

**Una afecció de salut mental
que traspasa edats**

Sovint es relaciona l'ansietat climàtica amb els infants o els joves. No es tracta d'una afirmació completament falsa, ja que la majoria dels afectats són molt joves, però no només. A través dels seus anys d'experiència, Casanova apunta que inicialment observava l'ansietat climàtica especialment concentrada en els més joves. "Fa anys ja veiem infants i joves que començaven a patir ansietat per la crisi climàtica. Després de promoure programes molts bonics sobre la consciència pel planeta, hi havia infants que se'ls despertava aquesta angoixa. Sí que només es despertava entre els més intel·ligents, aquells que intel·lectualment es podien projectar en el futur, i entre els nens més sensibles", explica la psicòloga.

Tanmateix, no només els més joves pateixen ecoansietat. "No ho veig tan associat als nens, perquè, en general, tots els que són pares i mares també podem ser molt sensibles amb el tema. Veuen que el futur dels nens i els seus fills serà molt difícil, que

Aportem solucions per a un planeta més verd

Qui ho pateix veu com això l'afecta al seu benestar emocional, psicològic o, a vegades, fins i tot, la seva vida quotidiana

podrà ser molt dolorós”, explica Casanova, qui remarca que molts adults es troben també en aquesta situació. Un article acadèmic publica a la revista The Lancet, també apunta que cada cop més adults pateixen ansietat climàtica. No falten motius, ja que cada vegada els efectes del canvi climàtic són més grans i innegables.

L'ecoansietat en el punt de mira: negacionisme i ridiculització

En un any on s'han batut tots els rècords de temperatures, pujada de nivell del mar i desglaç dels pols i en mig d'una COP que constarà com de lluny està el món de complir amb els Acords de París, pot semblar que patir angoixa pel futur en un moment que l'escalfament global s'apropa als devastadors 3 graus està més que justificat. Tanmateix, sovint les persones que reconeixen partir aquesta afectació són subjectes d'escarni i ridiculització. El factor que molts dels afectats per l'ecoansietat són persones joves juga un paper important per aquest menysteniment que sovint es fa a aquesta afecció, però Casanovas n'apunta un altre: “Hi ha persones que encara estan en fase de negació”.

Segons apunta l'experta, menystenir aquesta afecció, pot ajudar a distanciar-se d'aquest problema que més d'hora que tard ens afec-

tarà a tots. En riure's de l'ansietat climàtica pot implicar que “no s'ha d'acceptar que, per exemple, si tens un negoci d'esquí probablement amb uns anys aquest se'n vagi a orris”, apunta la psicòloga. Casanovas anima a fer cas omís de la ridiculització que es fa d'aquesta angoixa: “S'enriuraran, però igual que ens hem rigut la resta de la humanitat de tots els pioners al llarg de la història”.

Què fer davant l'ansietat climàtica?

“L'ansietat per si mateixa no és dolenta”, recorda Casanovas i afegeix: “És molt bo treballar disminuir l'ansietat encara que no desaparegui, perquè ella té la seva finalitat constructiva i adaptativa, per focalitzar-nos sobre una acció o varies”. La psicòloga remarca que el problema de l'ansietat és quan aquesta paralitza o consumeix, alterant la quotidianitat. “S'ha d'acompanyar aquesta emoció, anar a la polaritat positiva”, recomana Casanovas que aposta per redirigir aquesta angoixa cap a accions, majors o menors, que ajudin a pal·liar aquesta crisi climàtica.

Ets compromès amb la sostenibilitat del nostre planeta? Nosaltres també. Per això et convidem a la nostra comunitat Green on podràs calcular la teva empremta de carboni i reduir-la plantant arbres. ■

LLORETENQUES FORA VILA ZINEB HATTAB

«Els reconeixements no han canviat la nostra manera de fer les coses»

«Després de treballar en molts restaurants i veure com em sentia i com se sentien els altres treballadors, tenia clar que no era l'ambient que jo volia promoure als meus restaurants»

A banda de la fruita de temporada, la Zineb Hattab (Zizi per als amics) reconeix que el que més li agrada són les patates fregides. «Amb maionesa i quetxup, després de nadar al llac de Zürich, això em fa feliç», reconeix amb una rialla. De colors, li agraden tots, perquè cada temporada té els seus i li encanta veure'ls reflectits als seus plats. El seu número preferit és el 9 i les seves aficions, cuinar, llegir, viatjar i el submarinisme. Aquesta és la carta de presentació de la Zineb Hattab, que va néixer el 23 de juliol del 1989 i, amb poc més de 30 anys va fer història en aconseguir la primera estrella Michelin per a un restaurant de cuina vegana. Un guardó que va recollir el 2022 per al Kle i que va complementar amb una Estrella Verda de la Guia Michelin per al Kle i per al Dar. A banda d'aquests dos restaurants, la lloretenca també regenta el Cor. Tots tres, a Zurich (Suïssa).

Quina és la teva trajectòria?

Vaig estudiar enginyeria i em vaig mudar amb la meua parella a Suïssa, on treballava com a programadora de software. Ja durant la carrera, el meu interès per la cuina va anar creixent, fent-se cada cop una part més gran de la meua vida. Als 24, vaig decidir seguir el meu instint i vaig enviar cartes a diversos restaurants arreu d'Europa per fer pràctiques a les seves cuines. Miraculosament vaig aconseguir fer pràctiques a tres cuines diferents: Nerua, Schloss Schauenstein i a Osteria Francescana. També vaig poder passar un temps al Celler de Can Roca, Frantzen i Fäviken. I, amb el meu esforç, vaig estar de manera permanent Andreas Caminada a Schloss Schauenstein. Tres anys després, em vaig mudar a Nova York, on vaig treballar a Blue Hill i Cosme.

El 2020 vaig tornar a Zurich, on vaig obrir el meu primer restaurant: KLE.

Per què Zurich?

Ja coneixíem aquesta ciutat de quan treballàvem com a enginyers i sempre m'hi vaig sentir com a casa. És una ciutat molt diversa en comparació amb altres ciutats suïsses. La natura és molt a prop, hi ha molts restaurants molt bons i es troba a la distància perfecta d'Anglaterra, on viu el meu germà, i d'Espanya o Marroc, on viuen els meus pares. A més a més, la societat a Suïssa té un sentiment de responsabilitat com a comunitat que fa que les coses funcionin i la gent té bastanta qualitat de vida amb sous justos.

Havies pensat alguna vegada que acabaries vivint allà quan eres petita?

Mai vaig imaginar viure a Suïssa específicament, però sempre vaig somiar amb viure i aprendre d'altres cultures.

Quan estudiaves Enginyeria comentes que ja t'interessava la cuina. Quan comença aquest interès?

De petita, m'interessava més menjar que cuinar. Quan vaig marxar de casa els pares, va ser quan vaig començar a experimentar a la cuina. Durant els meus anys universitaris, li vaig dedicar cada vegada més temps al que en aquell moment era només un hobby. M'encantava veure la gent gaudint dels meus plats. Sempre vaig admirar la meua mare, que cuinava aparentment sense esforç, i el meu pare, que ens preparava pastissos de maduixes meravellosos i muntanyes de creps els caps de setmana. Per a mi, cuinar és una manera d'expressar amor.

Com diries que és la teua cuina?

La meua cuina és una interpretació de qui soc jo. Un mix de cultures i experiències. En els meus inicis en diferents cuines, vaig absorbir influències de tot arreu: des de la gastronomia mexicana a Cosme fins a la italiana a Osteria Francescana. Una altra font d'inspiració per a mi és la natura. Els canvis de temporada dicten el menú als meus restaurants i aprofito els productes de cada estació per crear plats que reflecteixin l'essència i la frescor de cada moment.

«La meva cuina és una interpretació de qui soc jo»

També tens una filosofia de treball que crea molt bon ambient a les teves cuines, no?

No només a la cuina, sinó en qualsevol àmbit laboral! Després de treballar en molts restaurants i veure com em sentia i com se sentien els altres treballadors, tenia clar que no era l'ambient que jo volia promoure als meus restaurants.

Invertim molt temps en educar els nostres empleats, fomentant un ambient d'inclusió de totes les cultures, gèneres, sexualitats, edats... Creiem que la diversitat només pot enriquir-nos. Els meus treballadors poden sol·licitar baixes laborals per a la seva salut mental i dolors menstruals de la mateixa manera que per a altres problemes de salut.

També fem classes a l'equip enfocades en diversos temes que afecten a la societat en què vivim perquè **creiem que el coneixement és poder.**

I una altra forma en què creem un bon ambient laboral és reunint a tot l'equip a l'hora de dinar. Demanem a la cuina que es faci l'esforç per preparar alguna cosa deliciosa per a

tots i al servei que es responsabilitzi de muntar la taula i les begudes, de manera que puguem gaudir d'un moment de relax junts. És més fàcil entendre's al voltant d'una taula que durant l'estrès del servei.

Com ho fas per gestionar tres locals (Kle, Dar i Cor)?

La gestió dels tres restaurants es basa en un equip altament qualificat i compromès amb la nostra visió empresarial. Enfoquem la nostra atenció en la formació contínua i una comunicació efectiva per mantenir la qualitat i coherència entre els nostres establiments.

Tinc les persones adequades al meu voltant. La meva millor habilitat és contractar persones que comparteixin els mateixos valors, siguin amigables i compromeses. El meu equip és com una família per a mi.

Tens previst obrir-ne algun més?

De moment, ens centrarem en treballar en el que ja tenim, però qui sap, potser en el futur apareixerà una bona oportunitat.

Formes part de la llista dels 50 xefs que marcaran el futur de la gastronomia mundial, has guanyat una estrella Michelin per Kle (a banda de ser el primer res-

«Els canvis de temporada dicten el menú als meus restaurants»

restaurant vegà que l'aconsegueix) i una Estrella Verda de la guia Michelin per Kle i per Dar. Què representa tot aquest cúmul de reconeixements?

Estem molt agraïts d'haver rebut aquest reconeixement, especialment perquè dona visibilitat al canvi que intentem dur a terme. No obstant això, no ha canviat la nostra manera de fer les coses: **ens centrem en seguir fent la nostra feina cada dia independentment dels premis.**

Has escrit el llibre *Taste of Love*, també.

Com he dit abans, **cuinar i alimentar és un acte d'amor per a mi.** Mai he tingut cap problema en compartir les meves receptes i, si a través d'aquest llibre aconseguixo inspirar més persones a cuinar plats vegans, encara que sigui un parell de vegades a la setmana, ja em considero feliç.

Tens objectius per complir encara?

Molts, crec en el creixement continu o estic molt motivada pel que portarà el futur, però un dels meus objectius més importants és equilibrar la meua vida laboral i tenir una mica més de temps per a la família.

Creus que aquí hauries pogut desenvolupar la teua carrera professional de la mateixa manera?

Crec que la meua carrera hauria pres altres camins si hagués estat aquí. Tot i així, això no implica que no hagués tingut èxit. Al final, si tens una visió molt clara i un equip tan fantàstic com el meu, el qual no tira mai la tovallola, no crec que importi on estiguis. M'estimo molt Catalunya i la trobo molt a faltar, però tenir els meus restaurants a Zurich m'ha permès trobar un equilibri entre la feina i la vida familiar.

Et veus tornant a viure a Lloret?

Ara mateix estic centrada en el present, la meua vida en parella a Zurich, el meu equip, els restaurants... Però mai se sap. ■

He estat afortunat a la vida: res m'ha estat fàcil. Freud

Com era de preveure, en el ple es va presenciar una nova picabaralla entre govern i oposició

L'Ajuntament de Lloret aprova un pressupost de 95 milions d'euros

En concret, els comptes pugen a 95.443.890 €

El 22 de desembre al matí, mentre tot l'Estat estava pendent dels números que sortien premiats a la loteria estatal, a Lloret de Mar es fixaven en uns altres números: s'hi celebrava el ple de pressupostos. Tot i tractar-se d'una de les cites més importants de l'any, es va programar en una data en què la ciutadania tenia el cap més centrat en veure si la sort li aportava una alegria i també en preparar les festes nadalenques, que en cap altra cosa.

Però no entrarem a valorar el perquè d'aquesta data i no una altra. El cas és que, aquell dia, la jornada va començar amb un dens (i també tens) ple extraordinari per debatre l'estat del municipi (una sessió iniciada fa un parell d'anys a petició d'aquella antiga agrupació anomenada Ciutadans i que entre les poques coses que ha deixat en herència hi ha aquest ple). Tot seguit, es va donar inici al ple ordinari de desembre, a l'ordre del dia del qual hi havia l'aprovació del nou pressupost.

Els comptes que s'han aprovat pugen a gairebé 95,5 milions d'euros. La xifra representa vuit milions més que l'any que acabem de tancar, quan el pressupost va ser de pràcticament 87,5 milions d'euros.

El govern municipal, de PSC, Junts i Lloret en Comú, defensa que els comptes se centren en tres eixos bàsics: seguretat, manteniment i benestar. A grans trets i per intentar no avorir els lectors, el que va remarcar l'equip d'Adrià Lamelas és que, pel que fa a la seguretat, s'incrementarà el nombre d'agents amb sis policies interins per a la temporada d'estiu, a banda de millorar les instal·lacions i dotar de més material el cos. Referent al manteniment, un dels punts en què els socialistes fan més èmfasi, s'invertirà per "tenir un poble net i polit, un poble com cal". I per fer-ho possible, entre altres coses, s'incorporaran tres figures d'inspectors de medi ambient per fiscalitzar el comportament cívic de la ciutadania. A més, s'està treballant en la finalització i l'inici del nou concurs del servei de recollida d'escombraries (ja és hora, per cert!). En l'àmbit social, allò que es diu sempre en l'esfera política: "es vetllarà perquè ningú es quedi enrere", amb una ajuda "més integral, global i personalitzada". En aquest sentit, s'impulsaran iniciatives com el *Projecte camina* o *Lloret al teu costat*.

L'alcalde i el seu equip remarquen que és un pressupost "destinat al dia a dia", tant per als veïns com per als visitants, un pressupost pensat per "millorar la qualitat de vida de la gent", sense oblidar inversions clau com el nou centre educatiu i la millora de l'administració pública per fer-la més eficient i eficaç, entre altres coses.

Les crítiques de l'oposició van ser extenses. La primera és que s'aprovés el nou pressupost abans que estiguessin resoltes les al·legacions per a les ordenances fiscals. Per fer un recull d'algunes de les coses més destacades que es van dir, Albert Robert (Tots) va ser contundent dirigint-se al regidor d'Hisenda: "Li queda gran aquest càrrec, senyor Costa, però davant seu té un alcalde que ha de validar totes aquestes dades i no ho ha fet". Per la seva banda, el portaveu d'ERC, va afirmar: "No s'ha treballat bé, s'ha treballat a corre-cuita".

Els retrets, els habituals en un debat d'aquestes característiques: uns van considerar que són els millors pressupostos que es podien aconseguir (tot i que Jordi Martínez (Junts) va deixar clar que no són els que haurien aprovat ells si lideressin el govern, però van haver de cedir i negociar com a membres d'una coalició), mentre que l'oposició va opinar que la inversió en alguns aspectes no és suficient, per exemple en l'apartat d'Educació o bé en la millora de la via pública, específicament en projectes com l'adequació de l'avinguda de Vidreres o de la zona de Dalt del Puig.

El resultat de la votació va ser l'aprovació del nou pressupost per al 2024 per part dels tres grups de govern, la negativa de Tots, ERC i Sumem i l'abstenció de Vox. Una abstenció reflex de la presència del partit d'extrema dreta en el que portem de legislatura, en què està més absent que res. De fet, en el ple de pressupostos, la portaveu, Coque Hernando, només va obrir la boca per criticar que ningú havia comptat amb ells per elaborar el pressupost.

En una de les seves intervencions, Frederic Guich (Comuns) va indicar que, "sens dubte, serà el pressupost més fiscalitzat que mai per part de la població i de l'oposició". **El temps ho dirà. ■**

**El Cor ArsNovaLloret,
el Cor de la Vall i la Coral
La Igualtat, l'Orquestra Arts
Simfònica Jove sota
la direcció de Joan Casas
en el concert el passat
30 de desembre**

Sota la direcció del músic i reconegut director Joan Casas, el Cor ArsNovaLloret, El Cor de la Vall i la Coral La Igualtat juntament amb l'orquestra Arts Simfònica Jove van oferir el passat dia 30 de desembre, un vibrant concert, per denunciar el càstig que pateixen molts pobles i ètnies d'arreu del món per conflictes bèl·lics, per raons climàtiques, per la fam, per la religió, pel racisme i per interessos econòmics que comporten l'expulsió o l'extermini de pobles sencers.

Van acompanyar les cançons amb conegudes dites en pro de la pau i que donaven sentit al repertori. Tot un reguitzell de frases que pertanyen a reconeguts personatges i músics exemplars com Pau Casals, un gran músic. Un català universal incansable lluitador per la llibertat i la democràcia, que creia fermament que res es soluciona amb les armes.

Joan Casas ens va dir "Tots plegats: grans, petits i joves, com els músics que ens han acompanyat i amb l'idioma universal que és la música, esperem

haver aconseguit transmetre un missatge d'esperança i ens sumem al crit de PAU! amb que va culminar el nostre concert".

El Teatre de Lloret ple de gom a gom, va agrair i felicitar amb llargs aplaudiments l'actuació dels Cors i l'Orquestra. **Celobert ■**

A QUINA HORA PASSA EL TREN PER TOSSA?

Carles Couso Macaya
Periodista

David Moré Aguirre
Historiador

Us imagineu un tren amb parada a Tossa de Mar? Aquesta era una de les màximes aspiracions de molta gent del poble a finals del segle XIX i inicis del segle XX.

Durant molts anys arribar a Tossa era més fàcil per mar que no pas pels llargs i difícils camins de bosc. Això va fer que molts tossencs veiessin l'arribada del tren al poble com un senyal de progrés que obriria Tossa al món i permetria l'arribada de gent durant tot l'any.

A Tossa s'han arribat a projectar fins a dues propostes per fer arribar el tren al poble. La primera data de l'any 1880. A l'arxiu municipal de Tossa s'hi conserva un document imprès que porta per títol "Bases para la construcció d'una companyia anònima titulada Ferro-Carriles Económicos de la Selva y Ampurdán". Segons David Moré Aguirre, historiador i arxiver municipal de Tossa de Mar, l'arxiu esmenta un capital social de 5 milions de ptes., i que els encarregats de la subscripció i recaptació eren dos senyors, Vicenç Cánovas a Girona i Francisco Taulina a Barcelona.

El segon projecte és de principis del segle XX. Aquesta segona proposta de fer arribar el ferrocarril a Tossa es troba recollida en el llibre d'actes municipal de l'Ajuntament i a la revista "La Costa de Llevant". En el redactat dels actes plenaris i en el dels articles en premsa s'intueix l'esperança i alegria que provocava als regidors del moment la possibilitat que Tossa pogués estar connectada a altres localitats gràcies al tren. Expressions com "Tossa està d'enhonorabona", "infraestructura estratègica" o "quina bona nova" eren les que es llegien en la premsa d'aleshores cada cop que es parlava de la possible arribada del tren al poble.

LA SEGONA PROPOSTA

Anem a pams, tal com explica en David Moré, la tardor del 1904 l'Ajuntament rep amb entusiasme l'existència d'un Pla de Ferrocarrils que contempla el pas per Tossa de la línia que connecta Blanes-Palamós (més tard la línia va ser Blanes-Vilajuïga). Un grapat d'anys més tard, el juny del 1911, el diputat Joan Ventosa, sempre molt atent a les reivindicacions tossenques, va anunciar als seus amics de Tossa que en el concurs públic obert pel govern espanyol per a la

construcció d'aquell ferrocarril s'havia presentat un projecte signat per un advocat madrileny, un tal Antonio Maria de Llena.

A Tossa, cada cop ho veien més a prop, també a la revista d'informació local *La Costa de Llevant*, que van fer un seguiment digne del "minuto y resultado" del món del futbol. Cada anunci, rumor o ampliació sobre la possible arribada del ferrocarril a Tossa era mereixedora d'un espai a la revista.

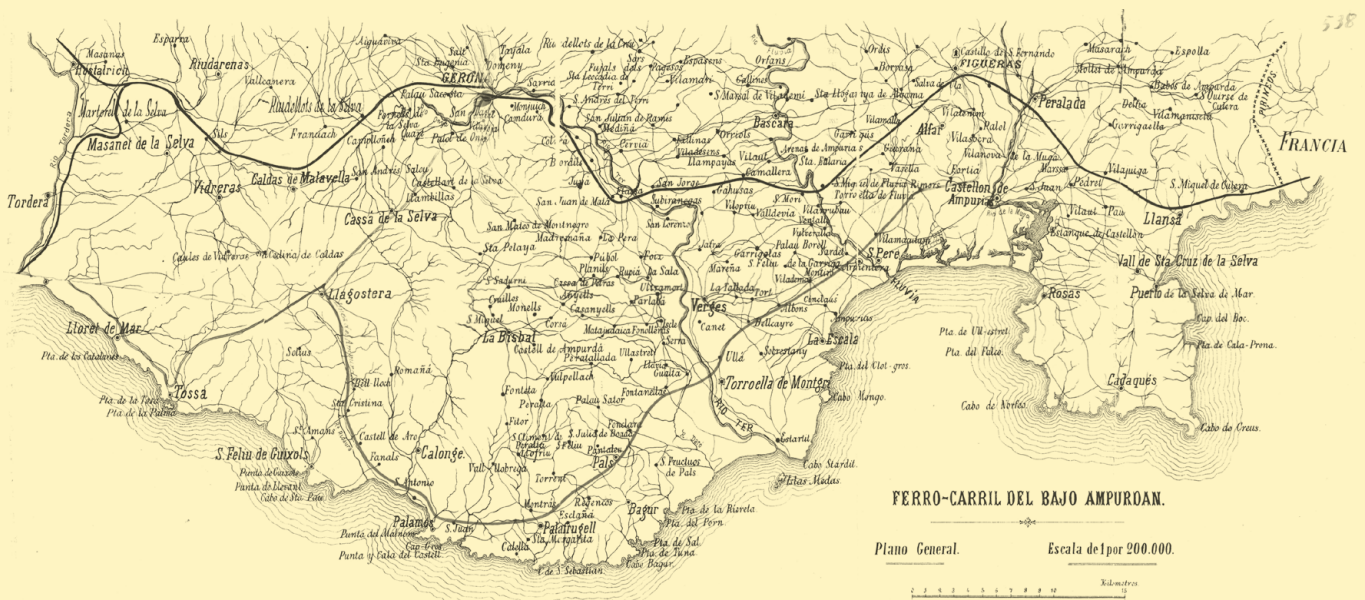
El juny del 1912 el ple de l'Ajuntament va encarregar al regidor i futur diputat al Parlament, Joan Bancells, que anés a Girona a informar-se sobre els detalls del projecte. Ara com ara no ha arribat en les nostres mans cap plànol del projecte, però segons l'arxiver de Tossa, sabem que "haurien fet passar el tren per una zona a prop de l'Àncora (davant de la platja) perquè Bancells va informar dels inconvenients que suposava el desviament de la riera, la inutilització de la palanca existent i la incomunicació del veïnat amb la Mar Menuda".

Les ganes de veure com el projecte de tren tirava endavant no era exclusiu de Tossa. Segons dades de l'arxiu de Tossa sabem que el 1914 el Sindicat Agrícola de Lloret va demanar l'activació de l'expedient d'aquest ferrocarril costaner.

El consistori, davant la inviabilitat que suposava el pas del tren per l'Àncora, va acordar presentar una queixa. Una al·legació que tot apunta que va ser acceptada per les autoritats competents del moment, ja que el maig de 1918 el diputat i llavors ministre d'Hisenda Joan Ventosa, clau en el projecte, va explicar que finalment el traçat passava pels afores de la vila i no per la costa.

La interacció amb en Joan Ventosa no va acabar amb la resposta a la queixa. El gener de 1918 l'Ajuntament li va fer arribar una carta en la qual li demanava la seva intercessió perquè el tren de la costa passés per Tossa. Ho van fer com a reacció als intents d'altres pobles perquè de Lloret el traçat anés cap a l'interior. Tossa no va lluitar en solitari, l'Ajuntament va rebre el suport dels alcaldes de Palamós, Palafrugell i Begur, també afectats.

• PATRIMONI •

Fa més de 100 anys els tres pobles de la Costa Brava Sud van estar a punt d'estar connectats per vies ferroviàries

Després de les queixes, tot semblava estar encarrilat, mai millor dit, quan a principis d'any Tossa s'assabenta que el projecte ja entrava en fase de subhasta. Uns mesos després, a l'abril, des de Madrid deien a Tossa que l'anunci de construcció de l'obra seria imminent. L'Ajuntament i la premsa ho destacaven com una fita històrica, i és que d'haver-se produït la imatge que avui tenim de Tossa hagués canviat de dalt a baix.

Ara bé, tot es va començar a torçar quan el maig del 1918 la Cambra de Comerç de Palamós va plantejar rectificacions al projecte per adequar-lo a l'ample de via europeu. Tossa no es va sumar a la iniciativa, tot prioritzant la realització efectiva de les obres, més enllà de les característiques. Segons Aguirre, la resposta dels tossencs "no va agradar gens al president de la Cambra".

EL PROJECTE COMENÇA A TRONTOLLAR

En aquell moment ja s'aventurava que la primera subhasta de les obres quedaria deserta. Tossa va arribar a l'estiu decebuda pels incompliments, però tenaç, va acordar tornar a enviar una nova petició a Ventosa (devia estar content amb la gent de Tossa) perquè influís en l'aprovació de l'obra. L'estiu següent encara es van fer intents per revifar el projecte, però segons apunta l'arxiver de Tossa "ben segur que les conseqüències de la fi de la Guerra Mundial no van ser alienes a tancar el projecte". Tot això va coincidir a més, "amb el mateix temps que s'iniciava el col·lapse per

manca de competitivitat de la qual havia estat pionera i important indústria surera tossenca", conclou Moré.

Històricament, les dues estacions de tren més properes a Tossa han estat la de Blanes i la del ja desaparegut carrilet que unia Llagostera amb Girona i, de retruc, amb França. Pel que fa a la línia de la costa, la que avui seria la R1, arribava al poble el correu i alguns estiejants de Barcelona.

L'orografia de Tossa ha dificultat durant molts anys la connexió de la vila amb l'exterior. De fet, segons podem llegir a la revista la Costa de Llevant, es trigaven hores a fer el trajecte Tossa-Llagostera que avui podem fer en poc més de quinze minuts en cotxe. En David Moré explica que a principis del s.XX era habitual que la gent del poble es casés a les cinc del matí, per tot seguit celebrar-ho amb un esmorzar de xocolata calenta i melindros i emprendre el viatge de noces. Les parelles, acabades de casar, agafaven una tartana que els portava a les estacions de Blanes o Llagostera. L'historiador local explica el cas dels seus avis. "El 1934 els meus avis paterno van pujar de bon matí a una tartana fins a Llagostera, van agafar el carrilet i connectar amb el tren de França que els portaria fins a Figueres, on passaren la nit i l'endemà. Després van prendre un altre tren fins a Barcelona on van sojornar a casa uns parents, i en acabat van retornar a Tossa per Blanes".

Així doncs, l'arribada del tren a Tossa ha quedat en una aspiració dels polítics i alguns tossencs de finals del segle XIX i principis del segle XX. Ara com ara ningú es planteja l'arribada a Tossa en ferrocarril. L'estat de les carreteres ha millorat i arribar a Tossa en cotxe o autocar és començar a notar la singularitat del poble en els paisatges que voregen la carretera. ■

JORDI TOSAS

El blanenc Jordi Tosas viu actualment a Laspaúles (Pirineu Aragonès), tot i que té un esperit nòmada. La tasca de guia de muntanya l'obliga a passar dies i setmanes lluny de casa, però no li importa gaire perquè quan la feina li ho permet també ho fa per oci. Alpinista, himalaista, escalador, però, sobretot, muntanyenc, Jordi Tosas ha publicat aquesta tardor *Àlgebres de la il·lusió* (Tushita edicions), un llibre on explora, amb el rerefons de la muntanya, diferents camins de la física, l'àlgebra, dels records, de les experiències... En definitiva, de la vida. Aprofitem per informar-vos que el llibre serà presentat a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Blanes el 18 de gener, a les 19.30 h.

Germán Bartolomé

Filòleg

Primeres setmanes després de la sortida del llibre. Com ha estat la rebuda?

El llibre va sortir per la Fira de Muntanya de Vic i en quinze dies s'han esgotat tots els exemplars. No sé exactament quants exemplars es van editar, però s'han esgotat molt aviat. Per a mi és tot un luxe!

Això és debutar amb gol, no?

Et seré molt sincer, hi ha una màxima en la divulgació científica que diu que la venda d'un llibre és inversament proporcional a la quantitat d'equacions que apareixen en un llibre. Sabent això, com que jo no volia vendre llibres, vaig decidir posar una equació com a mínim a cada capítol i, fins i tot, alguns en tenen més d'una. Sorprenentment, ha sortit al revés i n'estem venent molts. La veritat és que no m'ho esperava, perquè és un llibre que no és de muntanya exclusivament.

En llegir *Àlgebres de la il·lusió* un denota que ets una persona molt reflexiva, que tot està ben meditat i que no fas les coses per fer-les. Quan vas decidir que volies posar totes les teves reflexions sobre el paper amb voluntat de fer-ho públic?

Mai ho vaig decidir. Em van enredar! Va ser molt curiós. Diverses editorials m'havien proposat publicar un llibre, però mai havia tingut la voluntat de fer-ho. Considerava que no sabia escriure prou com per posar en ordre tot el que tinc al meu cap. Però durant el confinament una amiga meva em va preguntar si volia escriure un llibre per a un doctorat que ella estava fent i, malgrat dir-li que no, encara no sé com, va saber treure'm de dins les paraules. I és molt curiós perquè cada capítol

està escrit en un sol dia. Llavors em reunia amb ella, xerràvem de certes coses, després me n'anava a córrer —visc a la muntanya i ho podia fer—, meditava i, l'endemà, després d'esmorzar escrivia el capítol fins a l'hora de sopar. He anat consultant molts llibres que m'han marcat al llarg dels anys, per això els cito als agraïments. Així va anar sorgint el llibre. Volia escriure sobre la muntanya i, al final, és la ciència la que fa de fil conductor al llarg de les pàgines. La muntanya forma part del llibre, però hi ha una altra part de mi que volia parlar d'altres coses importants, el meu entendre sobre la natura, tan romàntica i tan científica a la vegada. És per això que hi ha aquesta part de ciència que embolcalla tot el que vaig explicant.

El procés d'escriptura ha sigut costós?

No, fer-ho com t'he dit em va resultar més senzill del que sembla. Em van ajudar molt els diaris d'expedició que tinc a casa. S'ha de dir que no són els típics diaris on es va anotant allò que s'ha fet durant el dia, sinó tot el contrari. Per a mi, la muntanya són emocions i aquests sentiments intento que quedin reflectits a les pàgines dels meus diaris. Moltes reflexions que apareixen al llibre estan escrites gairebé igual com les tenia en aquests diaris.

El llibre s'escapa una mica dels llibres d'esportistes de muntanya. Què s'hi trobarà el lector?

És una àlgebra i està escrit d'aquesta manera. És una àlgebra matemàtica on hi ha una sèrie de variables que es van conjugant al llarg del llibre. Les variables a les matemàtiques són caixetes màgiques on tu pots

Jordi Tosas fent un solo en una cascada de gel al circ de Gavarine, al Pirineu.

posar números a dins amb una equació. En aquest cas, el lector es posa dins de cada variable i l'àlgebra funciona transformant aquest lector; vaig intentar trobar un llenguatge matemàtic que transformés una equació en un llibre, és a dir, en paraules, i que a la vegada transformés el lector quan el llegís. Si això ho centrés en una forma més concreta i romàntica, diria que el llibre és un viatge. El lector es veu obligat a participar i al final del llibre ho dic, sembla la invitació a emprendre un viatge.

Tractes de temàtiques com filosofia, matemàtiques, muntanya, sociologia, climatologia, música... Creus que és una lectura lleugera?

Tothom pot accedir-hi. No és una novel·la; és un llibre complex i exigent, però a la vegada pots entrar-hi fàcilment. A part, pots començar per on vulguis, no necessàriament has de saber què hi ha al capítol anterior per entendre'l. Com et deia abans, els capítols són parts d'una àlgebra molt complexa que és la pròpia vida.

És destacable com expliques l'estima i el respecte que li tens a la muntanya, fins i tot et prens el teu temps per estudiar-la. Aquesta és una mentalitat que ja no existeix? Creus que s'ha perdut aquest respecte per l'entorn?

Sí, s'ha perdut aquest respecte. No tothom, però. Hi ha una petita tribu que és com m'agrada anomenar-los i som els últims romàntics del postmodernisme que seguim estimant la muntanya amb uns valors basats en el respecte, amb el desconeixement i amb la voluntat d'entrar en un món completament màgic i que no entenem, tant de la natura com de nosaltres matei-

xos. Sempre he dit que l'alpinisme per a mi és un pelegrinatge per les muntanyes, però sobretot per dins nostre i, com tot pelegrinatge, necessita respecte. I crec que molts pensem que s'ha perdut aquest respecte. La muntanya és allà per respectar-la i, quan hi vaig, haig de parlar la seva llengua, haig d'entendre-la. No puc escalar una via molt difícil si no soc capaç de llegir la roca amb forma de moviments. De la mateixa manera que no puc escalar una gran muntanya si no respecto els pobles que l'habiten a les valls o no respecto la meteorologia. Parlar aquest llenguatge porta tota una vida aprendre'l i un cop el domines t'aboca al respecte i a la gratitud. Abans pujàvem una muntanya pel fet d'entendre-la i actualment la gent no vol pujar una muntanya, vol una fotografia al cim de la muntanya. Per tant, aquest respecte s'ha perdut totalment. La societat s'ha impregnat a tot els nivells d'aquest pensament capitalista liberal que no porta enlloc. Quan vaig començar a fer muntanya, a mi em van agafar en Jordi Buixeda, en Santi Pedrós i tota una sèrie de gent del CEX Blanes i no em van ensenyar a escalar; em van ensenyar a respectar. Primer a saber que és un camí, entendre què era una planta, una roca, començar a fer una cresta, una grimpada, després a esquiar... És un procés de coneixement basat en el respecte.

Amb relació a això, al llibre també parles de les expedicions comercials i de la massificació. Què n'opines?

És capitalisme. Aquí s'ajunta que hi ha els pobles xerpes i els urdús, que són guies, com jo, i no els critico per la feina que fan, sinó que explico la realitat i és que tenen una manera econòmica de fer molts diners amb aquest tipus d'expedicions. Centrant-nos

en els xerpes, puc dir-te que molts d'ells són multimilionaris i això ha fet que la diferència social al Nepal sigui encara més gran. Hi ha gent que és molt rica perquè aprofita les seves muntanyes com a eina econòmica i s'ajunta amb un tipus de gent que creu que amb diners tot és possible i l'únic que volen és la foto al cim. Quan tu poses els dos ingredients junts tens el còctel fet. Fins a un punt, com a alpinista penses que mentre estiguin tots junts allà mateix no hi ha cap problema, perquè la resta de l'Himàlaia és completament verge i per explorar. Sempre que vaig cap allà, torno a casa havent explorat cims on no hi havia ningú.

Quina és l'última vegada que has estat a l'Everest?

Mai he arribat al cim, ben bé. Hi he estat tres cops i la vegada que més he pujat va ser fins als 8.600 metres. L'últim cop va ser amb en Kilian Jornet, no quan va establir el rècord, sinó abans. Vam decidir anar-hi durant el monsó perquè així no hi hauria ningú i vam ser-hi completament sols. Finalment no vam fer cim, perquè feia molt mal temps.

I quants anys fa que hi vas anar abans d'aquesta expedició amb en Kilian? Ha canviat molt el panorama comparat amb l'actualitat?

Amb en Kilian va ser la meua tercera vegada i les dues anteriors van ser al 96 i al 97. I el panorama ha canviat per complet. Abans, per fer un vuit mil havies d'aconseguir un permís per a una expedició i per a una ruta. Això vol dir que si hi havia una expedició per a la ruta corrent que va fins a l'Everest ja no podia haver-n'hi cap altra. Per tant, en una sola muntanya hi havia poquíssima gent, dues o tres expedicions com a molt. Però al 97 ja hi ha la tragèdia de l'Everest i aquí és on comença la mercantilització de la muntanya. Has de pensar que actualment un camp base dels més petits, en plena temporada, pot tenir 2.000 habitants.

Creus que persones com en Kilian Jornet, en Ferran Latorre o tu mateix afavoreixen aquesta massificació de la muntanya?

Jo crec que no. No puc parlar en nom dels altres, però en el meu cas, crec que l'alpinista és una cosa semblant a un eremita o un monjo que busca un camí sobre les muntanyes que té molt a veure amb l'art. Jo no em considero un atleta, sinó un artista en el sentit dels artistes marcial. Quan porto la meua vida a les muntanyes ho faig des del respecte. Això vol dir que donem molt poca publicitat a allò que estem fent. Hi ha moltes activitats que no les penjo a les xarxes i no tinc la necessitat que la gent les sàpiga. Per això, no crec que nosaltres estiguem fent una publicitat que porti gent als vuit mil. Són més aviat altres

tipus d'activitats comercials que afavoreixen això, on s'aprofiten curses com la 7 cims, la 14 vuit mils o els tres pols per portar negoci cap a unes agències determinades. I això és perillós, no només perquè estem massificant zones molt sensibles, sinó també perquè aquests espais no deixen de ser molt hostils per a l'home. Per exemple, cada temporada hi ha entre vint-i-cinc i trenta morts a l'Everest, i això és una burrada.

Ara estaràs centrat en la promoció del llibre, però què és el que estàs fent ara mateix, esportivament parlant?

Cada dia faig repte personal. Ara ja tinc 55 anys i hi ha moltes coses que em fan reflexionar sobre el que faig, com l'escalfament del planeta, la crisi climàtica, etc. Això també m'ha canviat la forma de viatjar. Havia treballat molt amb helicòpters i ara, per exemple, ja no hi treballo, sinó que ho faig amb altres mitjans que no tinguin traçada de carboni. I a nivell esportiu estic molt centrat en els solos —escalada sense corda— perquè m'aporten aquesta unió tan intensa amb la muntanya. A nivell professional, estic molt actiu amb el guiatge i intento buscar unes línies de treball que siguin molt d'exploració. Per a mi, el mar ha tornat; soc fill de Blanes i sempre dic que les mans les tinc fetes de pedra, però dins de les meves venes hi ha el Mediterrani. I des de fa tres anys, durant la primavera, esquiu des dels velers. Soc a l'Àrtic entre el març i el maig en un veler i cada dia naveguem i esquem pels Fiords, al nord de Noruega. Tot això ho faig amb clients que tinc i actualment estem buscant velers per seguir explorant més al nord i continuar cap a la costa de Groenlàndia, que és poc coneguda, i a l'illa de Baffin. Per tant, ara estic molt bolcat amb aquests projectes perquè em permeten sobreviure econòmicament i m'omplen al mateix temps. Personalment, de cara al 2025, tinc la intenció de surfejar amb la taula d'snow la cara nord de 4.000 metres d'alçada del Rakaposhi, que és un 7.900.

T'has plantejat mai deixar el món de la muntanya? És a dir, quan el cos ja no pugui més, seguiràs vinculat al muntanyisme o voldràs desconnectar del tot?

Hi haurà un moment en què deixaré els grans projectes perquè l'edat va passant; hi ha un moment en què has d'acceptar que els projectes que has pensat ja no pots portar-los a terme. Els projectes aniran decreixent a poc a poc, però en cap cap deixaré les muntanyes.

Quines són les teves fites més importants? I de quines estàs més orgullós?

La fita més important són els meus fills. Haver tingut fills i haver sabut renunciar a coses

Àlgebres de la il·lusió
Tushita edicions
144 pàgines
PVP 18 €

importants per ells. No he renunciat a tot i tampoc em considero un gran pare —ho dic al llibre—; no sé si la meua vida és o no un model, però ells són bons estudiants i bones persones. A nivell esportiu, crec que el fet d'haver-me aixecat cada dia i seguir il·lusionat per tornar a les muntanyes. Pensa que són 365 dies a l'any de muntanya i continuar motivat per tornar-hi és la fita més important per a mi. Si em preguntes a nivell més concret per algun cim, em costaria decidir-me perquè tots tenen la seva màgia, el seu moment i tots m'han regalat alguna cosa.

Segons el llibre, va ser des del mar que vas fixar-te en la muntanya. Alguna vegada has dit que el Montseny va ser la teua iniciació en el muntanyisme. Quin record tens d'aquella època?

Recordo que tenia 9 anys i va venir en Jordi Pons a l'escola a passar-nos un documental de l'Ama Dablam, i vaig flipar. En tornar a casa vaig comentar als pares que volia anar al Montseny i ells van portar-m'hi el següent cap de setmana, per pujar des d'Arbúcies fins a les Agudes i el Turó de l'Home. Al llibre parlo de la meua obsessió per l'horitzó del mar i saber què hi ha després d'allò em fascinava. Amb el temps, vaig comprovar que aquell horitzó també el teníem a terra i era el Montseny, i explorar què hi havia al darrere sempre m'ha captivat.

Encara queda alguna cosa d'aquell nen?

En queden moltes. Sempre els dic als meus fills que no es facin mai grans. Un nen és capaç de pensar sense prejudicis. Hi ha un moment que, com a adults, deixem de jugar i tot ho transformem en un negoci, en una competició amb necessitat de guanyar alguna cosa. La màgia que té el nen és que jugant descobreix, i intento seguir amb aquest ideal. Fins i tot quan faig de guia intento que la persona que estic guiant jugui i descobreixi coses noves, que torni a ser un nen.

Sembla ser que els teus fills segueix les teves passes. Pateixis quan fan alguna sortida?

Sí, els dos fan muntanya. El gran va ser dos cops campió d'Espanya d'esquí de fons i volia dedicar-se professionalment a l'esport, però actualment està estudiant física. I el petit es vol dedicar al rescat de muntanya. Per tant, els dos volen seguir les meves passes inacabades: vaig voler ser pilot d'helicòpter de rescat i també vaig començar la carrera de física i la vaig deixar. Crec que estan essent molt intel·ligents buscant els seus propis camins i això m'omple moltíssim. Pel que fa a la teua pregunta, pateixo molt i la gent em diu que ara sé el que pateix la meua mare, però els meus pares no saben el que jo he arribat a fer i el risc que comporta. És cert que fem

activitats de força risc junts. Els tres assumim la responsabilitat i ens tenim molta confiança mútua. És molt emocionant compartir camí amb ells i veure com se'ls il·luminen els ulls amb la muntanya és al·lucinant.

Sempre has estat un amant del solo i has dit en alguna ocasió que quan ho practiques no tens cap mena de pressió. Això pot semblar contradictori?

Potser no s'entén el tema de la pressió. Ho faig des de l'absoluta llibertat. Si fes un solo per a una marca comercial hi hauria aquesta pressió. Quan dic que no estic pressionat no vol dir que no sigui conscient que puc caure; hi ha una concentració màxima, però el que no tinc és cap pressió social que em porti a fer el solo. Fer un solo és una decisió presa des de la més absoluta llibertat.

El terme «pirata», «punk» i «punk party» apareixen molt sovint en el teu vocabulari. Què volen dir?

Per a mi el pirata és el pirata dels nens, el que va amb l'ull tapat i creu en la llibertat del vent. És el de la cançó del pirata, el dels contes, un pirata romàntic i que tots els nens voldrien ser. A part, soc pirata perquè escalo sense permís i amb convicció. Escalar sense permís no és una cosa que faci cada dia, perquè depèn del país on ho facis pots anar a la presó o tenir un estatus d'espia, com passa a Xina. Escalo de forma pirata perquè porto molts anys fent-ho a Àsia i he vist que tot el que he pagat en forma de permisos ha enriquit aquells que ja tenien calés i ha empobrit els que no en tenien. Com que no tinc patrocinadors, m'ho haig de pagar jo i no vull participar d'un sistema corrupte per enriquir els mateixos de sempre. Pel que fa al «punk party», és perquè m'agrada molt el gènere musical com a transgressió del sistema i per a mi el solo és una forma de transgressió. Per exemple, a Europa està molt mal vista aquesta modalitat d'escalada i l'snowboard està mal vist dins l'alpinisme. Per això és una festa punk.

Com a blanenc, i amb el teu currículum, és molt probable que tard o d'hora siguis pregoner de la Festa Major. Et faria il·lusió? T'hi veus?

És molt difícil que jo sigui pregoner! Vols dir? [Riu]. No ho sé, no m'ho he plantejat mai. No m'havia imaginat mai que publicaria un llibre i mira ara. Em deixo portar per la vida, sempre dic que visc a sobre la busca dels segons i decideixo a cada moment. Blanes me l'estimo molt. És el meu bressol i per a mi és moltes coses. És més, el segon capítol del llibre és sobre Blanes i el porto molt al cor. Hi ha una part de mi que és molt vergonyosa i no sé si podria fer el pregó; hauria de meditar-ho, perquè no sé si aquesta vergonya em deixaria! ■

Josep Borrell
Periodista

Problemes de les experiències - decepció, expectatives

Recordeu l'hotel Fawltý? Als anys seixanta i setanta els turistes passaven les vacances en un hotel del que no se'n movien. Ara, això ha canviat radicalment. Els turistes esperen gaudir del territori, del paisatge, de les activitats que s'hi poden fer, descobrir racons i propostes que no poden fer als seus llocs d'origen.

La tercera pota que analitzarem en aquesta sèrie d'articles té a veure amb les experiències que es poden fer i, per tant, defineixen una destinació turística.

El nostre país n'ofereix moltes i de molt variades. Natura, platja, sol, activitats aquàtiques i de muntanya, equipaments museístics únics, monuments i edificis emblemàtics i coneguts arreu del món... Des del Museu Dalí al del Barça. De la Sagrada Família al Jardí Botànic Marimurtra. Del Pirineu a les cales de la Costa Brava. El nostre país no se l'acaben. De fet, no ens l'acabem ni nosaltres! Però igualment hem de ser curiosos en allò que es ven. Massa sovint les expectatives que es generen als visitants són tan altes que, per bo que sigui el producte o experiència final, sovint no s'adiu a la realitat. Això és així també pels temes que hem tractat als articles anteriors (restauració i hosteleria). I és el punt culminant de les reflexions que es proposen en aquests articles.

Diria que en general tenim capacitat d'oferir experiències molt especials, però n'hem de cuidar la qualitat. Per no assenyalar ningú, posaré l'exemple de visitar el Louvre i veure la Mona Lisa. Els que ho hàgiu fet, sabreu de què parlo. Algú s'havia imaginat assegut davant del famós quadre de Leonardo con-

templant-lo i meravellant-se del geni de l'autor? Crec que tots. La realitat és que davant del quadre permanentment hi ha una cua de gent que fins i tot obliga als gestors del museu a donar un temps limitat per veure l'obra a primera fila. És a dir, la qualitat de les experiències depèn de, com a mínim, dos factors: el contingut de la pròpia experiència i la massificació amb què es doni. Quan ambdós temes es creuen, hem d'anar amb compte.

i d'aquí plora la criatura. Parlàvem en un dels articles anteriors del model del 'més és més' i del turisme cookista que busca la més gran quantitat de visitants. Em venen a la ment aquelles postals amb imatges aèries de les platges plenes de gom a gom i no sé com allò podia ser atractiu per ningú. La massificació d'una destinació o un espai és el primer pas per a una mala experiència, però per revertir-la cal apujar els preus i, per tant, la qualitat, perquè els menys turistes que vindran la voldran. Si paguen més, serà per tenir més. I hem d'estar preparats per donar-ho.

Potser és en aquest àmbit (que segons com, inclou cada vegada més a la pròpia restauració) on és més important decidir què volem ser "quan siguem grans". En altres paraules, volem continuar treballant amb el paradigma de que com més visitants i usuaris, millor? O volem començar a pensar en menys visitants però que facin que l'activitat sigui millor? I, de passada, segurament més rendible?

Per als que proposin un contraargument populista, ja els avanço que no compro la idea que tot ha de ser accessible a tots. Això mai ha estat així i no té perquè ser-ho tampoc en el sector turístic.

Seguim. ■

OPINIÓ

Amb el suport de Ceigrup Blanes, la mar de prop!

Ceigrup
Blanes

Anselm Clavé 5, baixos · 17300 BLANES (Gi)
Tel. 972 35 80 70 · realestate@ceigrupblanes.com
www.ceigrupblanes.com

Advocats
Assessoria
Serveis immobiliaris

NatMonT

Jordi F. Pagès

Investigador al Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CEAB-CSIC).

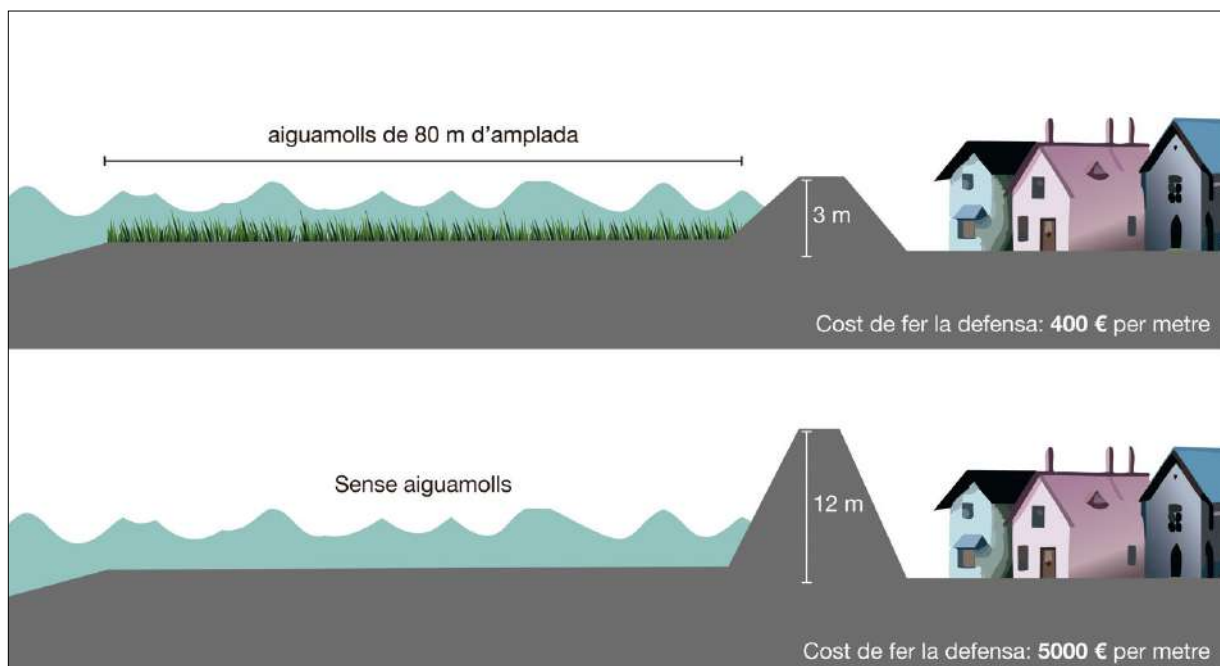
Tothom que tingui un cert interès per les ciències naturals (ja sigui en química, biologia, física, etc.) tindrà algunes nocions sobre el concepte d'equilibri: aquell estat en què les entrades i sortides d'un sistema queden balancejades. És a dir, quan, per exemple, les entrades i sortides de sorra en una platja, o els naixements i defuncions d'una població de conills s'igualen i, per tant, el sistema ni creix ni decreix. Es manté estable al llarg d'un període de temps determinat.

En ecologia, en particular, el concepte d'estabilitat és de gran rellevància. De fet, la majoria de models ecològics assumeixen que, tard o d'hora, les poblacions acabaran tendint a un estat estable. A un punt d'equilibri al voltant del qual, com a molt, hi haurà fluctuacions. De fet, tanta és la importància del concepte d'equilibri ecològic, que ha percolat fora dels ambients purament científics. Així el concepte de "natura en equilibri" o de "ciclo sin fin" (per citar un exemple Disney), els hem integrat a la nostra manera de pensar com a societat i com a persones individuals. Amb tot, els models teòrics de poblacions amb punts d'equilibri tot sovint són més útils per a arribar a entendre perquè la natura defuig l'estabilitat, que no pas per descriure realment processos naturals. Per tant, els ecòlegs teòrics o de poblacions saben bé que la majoria de sistemes naturals es passen més temps en moviment entre estats estables que no pas en equilibri; estàtics. Per això, solem referir-nos als sistemes ecològics com a sistemes dinàmics.

Per ser justos, és cert que alguns sistemes són altament estables, per exemple les selves equatorials. Però fins i tot aquests ecosistemes són susceptibles de tenir sotrats, pertorbacions que els allunyen, momentàniament, del seu estat d'equilibri. Si la pertorbació no porta el sistema massa lluny, en poc temps, aquest torna a l'equilibri d'on va ser mogut. Sobre aquests fonaments reposa el concepte de resiliència ecològica, que està tan de moda.

Malgrat la utilitat del concepte de resiliència ecològica per a la gestió dels sistemes naturals, les nostres institucions (en sentit ampli: incloent les polítiques públiques, la governança, les lleis, etc.) tendeixen a santificar el concepte d'equilibri, i acaben considerant els sistemes naturals com a fixes. D'aquesta manera són més amens, encaixen millor en els esquemes curt-terministes dels cicles polítics, i alhora encaixen també millor amb la consideració de la natura com a recurs. D'aquí allò de "recursos naturals". La falta

de “sincronia” entre els sistemes naturals i els sistemes institucionals és un problema important. De fet, és un dels grans problemes dels nostres temps, i està a l’arrel de l’immobilisme davant les actuals crisis climàtica i de biodiversitat.

La costa catalana, així com la de Blanes, Lloret o Tossa es un exemple paradigmàtic de la falta de sincronia entre institucions i natura. Com que la costa és extremadament valorada des del punt de vista social i econòmic l’intentem fixar, ja que les nostres lleis, cadastre, etc., no toleren el moviment. De fet, fins i tot ens atrevim a posar-hi passejos marítims i a urbanitzar-la. Però què passa cada cop que hi ha una llevantada? Que el mar torna a “dinamitzar” una línia que els humans havíem volgut fixar, però que és dinàmica, cosa que té conseqüències socials i econòmiques importants. Per això, el govern britànic, fa anys que ha segmentat la seva línia costanera en àrees de gestió diferenciada. En cadascuna d’aquestes àrees ha decidit implementar un objectiu, d’entre 4 opcions possibles: (1) mantenir activament l’actual línia de la costa (amb regeneració de platges, construcció de defenses, etc.), (2) avançar

la línia de la costa construint noves defenses per davant de les actuals, (3) fer retrocedir la línia de la costa de forma controlada (aprofitant ecosistemes costaners ja existents o restaurant-los) o, finalment, (4) no fer res. L’opció 3 és una de les més atractives des del punt de vista del què s’anomenen les solucions basades en la natura, és a dir, aprofitar els “serveis” o “beneficis” que els sistemes naturals ens ofereixen. Segons els càlculs de l’agència de medi ambient britànica, “aprofitant” els serveis que de forma natural ens ofereixen els aiguamolls costaners, es poden arribar a reduir els costos de defensar la costa dels temporals en un 90% (vegeu la Fig. 2).

Tot i que la legislació sobre la línia costanera és molt més avançada al Regne Unit que a casa nostra, continua mostrant una falta de sincronia amb el món natural. Per què?

Doncs perquè, de nou, aquestes avaluacions econòmiques consideren que els aiguamolls costaners romandran al seu lloc tot el temps que durin les esculleres de formigó. I això sabem que no és així. ■

1. Imatge de dron, obtinguda amb permís del Parc Natural del Delta de l’Ebre, durant les obres de regeneració de la platja de la Marquesa (febrer 2023), en clara regressió des de fa anys.
2. El cost de defensar la costa. Inspirat en una infografia de la Environment Agency britànica.

institut
oftalmològic
FELIP

OFTALMOLOGIA GENERAL · REVISIÓ
DE CARNETS DE CONDUIR, ARMES I NAVEGACIÓ
CONCERT AMB LES PRINCIPALS MÚTUES

C. ANSELM CLAVÉ, 86
17300 BLANES · 972 35 04 77

CLÍNICA DENTAL

Fernando L. Cepeda Valdez
ODONTÒLEG
Col·legiat núm. 1.202

Plaça d’Espanya, 5, 1r
17300 Blanes (Girona)

Hores convingudes:
Tel. 972 336 250

Telèfon urgències
629 854 637
fcpda2010@hotmail.com

Els Països Catalans

Passat, present... futur?

#12

La Unió de Corones. El regnat de Ferran el Catòlic.

Reprenem en aquest número la història política de finals del segle **XV**, principis del segle **XVI**. Joan II havia mort després d'un regnat convuls, en el que va acabar triomfant en la guerra civil catalana. El seu fill, **Ferran el Catòlic**, rei consort de Castella a causa del seu casament amb **Isabel**, l'any 1469, i el seu triomf en la guerra civil castellana en 1475, el succeí l'any 1479 i es trobà amb un territori esgotat econòmicament i amb una notable davallada demogràfica.

La Unió dinàstica entre el regne de Castella i la Corona d'Aragó

El 15 de gener de 1475 els prínceps Ferran II d'Aragó i Isabel I de Castella van acordar que tindrien els mateixos poders en el futur govern dels seus regnes, en un document anomenat la **Concòrdia de Segòvia**. Aquest sistema va estar en vigor durant molt de temps, però a mesura que la reina Isabel envellia va anar deixant cada vegada més competències de govern en mans del Catòlic. Un cop acabada la **guerra de successió a Castella**, Ferran i Isabel es van dedicar a pacificar els seus regnes. Així, amb aquest objectiu, els Reis Catòlics van proposar-se d'imposar als seus Estats l'autoritat reial per damunt de qualsevol altre poder feudal (noblesa i clergat). D'aquesta manera, els anys del seu regnat són considerats l'inici de la monarquia autoritària a la Península Ibèrica. És una tendència que es dona en d'altres estats europeus i que marca la recuperació del poder reial enfront la fragmentació que imperà durant l'Edat Mitjana. El pas a l'època moderna portà a un canvi de mentalitat i els nous descobriments geogràfics augmentaren el poder econòmic dels estats europeus.

Castella i la Corona d'Aragó, dos regnes independents i dos projectes diferents: Centralisme enfront del Pactisme

Però a la **Corona d'Aragó**, Ferran no va poder imposar l'autoritarisme que Isabel va efectuar a Castella, ja que topava amb la resistència, sobretot, de la noblesa i els burgesos barcelonins. En efecte, en els seus territoris, seguien vigents les seves pròpies lleis i institucions (els **Furs**), limitant, doncs, el poder reial.

Tanmateix, des del primer moment, els Reis Catòlics van unificar les forces militars (creant un exèrcit professional i permanent que es va convertir en un dels més efectius d'Europa), però en les relacions amb els altres Estats europeus van actuar sempre en nom de cadascun dels dos regnes.

És per això, després de la mort d'Isabel (1504) la unió dinàstica va estar a punt de desfer-se. El tron castellà va passar a la seva filla **Joana la Boja**, mentre que **Ferran** va continuar com a rei d'Aragó. La malaltia mental de la reina Joana, però, la va incapacitar per a ocupar el tron i va ser Ferran qui va acabar exercint la regència fins que **Carles V** (també conegut com a Carles I), fill de Joana, va tenir edat suficient per a ocupar el tron de les dues corones el 1516. D'aquesta manera, la unió dinàstica entre les corones de Castella i Aragó va quedar confirmada definitivament en les persones de Carles i els seus successors. Amb aquesta unió els dos regnes més importants de la Península Ibèrica compartirien els sobirans, tot i que no es fusionarien, ja que el casament entre Isabel de Castella i Ferran d'Aragó no va ser més que una **unió dinàstica**, i no es pot parlar ni molt menys d'un estat unificat, ni d'una monarquia que uniformitzés el territori. Clarament, els Reis Catòlics no representen l'origen de l'estat espanyol; aquest naixeria més de dos segles més tard, a partir del final de la Guerra de Successió, l'any 1714. Per tant, és més que discutible aquest suposat destí comú dels pobles que avui constitueixen aquell.

El regnat de Ferran en els territoris catalans

Ferran, doncs, va intentar complaure nobles, burgesos i també pagesos, amb l'objectiu d'obtenir un període de pau i estabilitat. En aquest sentit, va ser prou hàbil; d'entrada, un cop coronat, el seu primer propòsit va ser liquidar les qüestions pendents de la guerra civil catalana. Per això, en començar el seu regnat, en les Corts de 1480, va confirmar el **pactisme** a través de la Constitució de l'Observança, la qual definia la **Generalitat** i l'**Audiència Reial** com a organismes encarregats de vetllar pel compliment de l'ordre institucional del país. D'aquesta manera, es mantenia el sistema del pactisme català, un règim que perduraria fins 1714.

A més, el Catòlic va reformar les institucions catalanes per tal de dotar-les de més eficàcia. Així, va instituir el règim d'**insaculació** a la Generalitat i als governs municipals, com el Consell de Cent barceloní. Era la manera d'acabar amb el poder de l'oligarquia aristocràtica i patrícia que havia dominat les institucions de govern en el segle XIV, conduint el país cap a la guerra civil. Aquest sistema d'elecció

dels càrrecs públics consistia en l'elaboració d'una llista de totes les persones que aspiraven a un càrrec, llista prèviament aprovada pel rei, per a després ser elegides per sorteig.

D'altra banda, la seva **política interior** va afavorir el redreçament de Catalunya després de la crisi de la baixa edat mitjana i els efectes de la guerra civil. Així, després d'una nova revolta camperola (1484), Ferran II va solucionar el conflicte remençant amb la publicació de la **Sentència Arbitral de Guadalupe (1486)** que alliberava els pagesos de la seva adscripció a la terra, els permetia disposar dels béns mobles i mantenir-se a les seves terres com a emfiteutes. Tanmateix, els pagesos van continuar subjectes als censos, lluïsmes, delmes, primícies i particions sobre el fruit de les collites. Ara bé, els camperols podien redimir-se dels mals usos mitjançant el pagament d'una sèrie de compensacions econòmiques als senyors.

El rei també va dictaminar mesures proteccionistes per a facilitar la recuperació de la indústria catalana, entre les quals destacaren la reserva del mercat sicilià per als productes tèxtils catalans i la limitació de l'exportació de la llana. L'acabament de la crisi social agrària, el sanejament de la moneda, la reducció del dèficit de les institucions públiques, la protecció a l'agricultura, l'enfortiment del comerç, el proteccionisme industrial i la reforma institucional van donar pas al redreçament. D'aquesta manera, a partir del 1492, coincidint amb un canvi de signe de la conjuntura europea, l'economia catalana, ajudada per les mesures reials, va experimentar un notable recobriment, tot i que es revelà insuficient davant l'embranchida que experimentà el regne de Castella.

Pel que fa a la **política exterior**, Ferran el Catòlic va actuar amb gran diplomàcia per tal de recuperar els comtats del **Rosselló** i la **Cerdanya**, perduts com a penyora a França pel suport a Joan II en la guerra civil. Així, amb Carles VIII va signar el **Tractat de Barcelona**, pel qual el monarca francès tornava els esmentats comtats a canvi del compromís de Ferran de no intervenir en els afers italians de França, sempre que aquests no vulneressin els interessos de la Santa Seu.

Tot i això, la figura d'aquest rei és controvertida i molts historiadors assenyalen que existiren aspectes perjudicials per als territoris catalans.

En aquest sentit, la introducció de la **Inquisició castellana**, el **1487**, malgrat que al Principat no hi havia cap problema amb els conversos, va ser molt mal acollida per les autoritats catalanes i va provocar la fugida de capitals i de mà d'obra qualificada. Ferran va mostrar-se inflexible i el Tribunal del Sant Ofici va instal·lar-se a Barcelona iniciant una etapa fosca de la història del país. El mateix va passar amb l'**expulsió dels jueus de 1492**. I és que la institució formava part d'un projecte que tenia com a objectiu assolir la unitat religiosa als diversos regnes de la monarquia.

També cal afegir l'**absentisme** del rei. i (només va ser a Barcelona en sis ocasions: 1479; 1480-81; 1492-93; 1495; 1503 i 1506) i la **castellanització de la cort** són altres factors reprobables, que poden portar a considerar que aquell afavorí el poder del regne de Castella, en ple esplendor, respecte uns territoris catalans molt afeblits.

Una unió dinàstica que podria haver estat efímera

Ferran, després de la mort d'Isabel la Catòlica, va casar-se en segones núpcies amb la infanta francesa **Germana de Foix** (1505), unió de la qual va néixer un fill, **l'infant Joan**, que hauria estat, si no hagués mort aviat (1509), l'hereu dels regnes de la Corona d'Aragó. Això, com hem vist abans podia haver capgirat totalment la història que tots i totes coneixem.

A la mort del rei Ferran el Catòlic, el 23 de gener de 1516, Carles I, el fill de la seva filla i reina de Castella Joana la Boja i Felip el Bell, va heretar el tron de la Corona d'Aragó. S'iniciava una nova etapa. Catalunya s'integrava en el si d'un Imperi universal, dominat pel projecte centralista castellà, que provà durant dos segles d'imposar el seu model.

En la propera entrega, entrarem de ple en aquest segle XVI, amb els regnats ja dels Habsburg: Carles I i Felip II. ■

Magda Gregori
 Editorial FONOLL
 260 pàgines
 PVP 21 €

Les nostres editores

El llibre que avui ressenyem de la petita editorial lleidatana Fonoll (Juneda) aplega vint-i-sis entrevistes a editores del nostre país. Són vint-i-sis esplèndids retrats perpetuats per la periodista Magda Gregori on intenta captar la feina d'aquestes donasses, figures a voltes invisibles (sense distinció de gènere) que s'ocupen d'exercir de directora d'orquestra en el procés de gestació d'un llibre. A l'hora d'infantar una obra, hi participa tot un equip humà que a partir del manuscrit de l'autor —una feina solitària— s'ocupa d'oferir suggeriments, corregir-lo, maquetar-lo, dissenyar la portada, la coberta i contracoberta i estudiar la promoció que en faran.

Totes aquestes donasses, que dirigeixen equips de poques a moltes persones en funció del tipus d'editorial (l'espectre que el llibre retrata és molt complet: des de grans grups editorials, passant per editorials mitjanes fins a lees més petites) han estat grans lectores des de sempre. Algunes, han arribat al món del llibre per atzar, altres, han estat vocacionals, però totes s'han enamorat d'una feina que no entén d'horaris, on han desenvolupat tots els papers de l'auca i on troben gratificacions quan aconseguen lectors fidels al catàleg que estan construint i que és la carta de presentació de la seva particular visió del món. La majoria coincideixen en alguns punts. Han de fer equilibris perquè els números quadrin. S'emocionen quan descobreixen una nova veu. Consideren que la seva tasca és la de ser interlocutors amb l'autor amb qui sovint poden topar i per aquesta raó han de fer màniga ampla i han de saber gestionar els egos. Aprecien la receptivitat dels llibreters, que es converteixen en prescriptors de les obres que elles ajuden a engendrar i que són la darrera baula d'una feina que comença en el cap de l'escriptor quan crea una història, munta una tesis o realitza uns estudis (gènere assaig), escriu uns versos i més. Mai volen imposar la seva opinió. La seva intenció és acompanyar l'obra, fer-la créixer, millorar-la en la mesura justa.

Alguna curiositat que hi he trobat. Moltes, ressalten que són incapaces de trobar bons títols. Comparteixen pors i neguits. Mai saben del cert perquè un llibre funciona o no quan arriba al taulell o a l'aparador d'una llibreria. Reconeixen que han de llegir manuscrits i això els resta temps per gaudir d'altres lectures, sobretot del què publiquen altres segells amb els que "compateixen" pel mercat, però amb els

Jaume Planas Perxachs, escriptor

qui tenen bona sintonia. Quasi bé totes exposen que una de les coses que més abominen és haver de dir no a un autor. Sobretot si aquest és un conegut o si ja ha publicat amb ells anteriorment. No expliquen els motius d'aquesta negativa: si l'anterior llibre no havia funcionat o si el nou manuscrit no els interel·la. Tampoc expliquen —confessen?— que un gran nombre d'editorials, ni responen amb el fred no-entra-dins-la-nostre-línia-editorial quan reben un manuscrit. Ni que algunes editorials, a la seva web, comuniquen ja d'entrada que no accepten originals (ima-

Algunes, han arribat al món del llibre per atzar, altres, han estat vocacionals, però totes s'han enamorat d'una feina que no entén d'horaris, on han desenvolupat tots els papers de l'auca i on troben gratificacions quan aconseguen lectors fidels al catàleg que estan construint i que és la carta de presentació de la seva particular visió del món

ginem que estan saturats?) o perquè es dediquen a editar obres que els aconsellen scouts o lectors professionals que fan recomanacions i que treballen de freelance per l'empresa. Totes coincideixen que s'escriu massa i que qualsevol manuscrit sense corregir, és enviat a les seves seves lectures sense haver passat pel sedàs d'unes lectures crítiques per part de gent que no sigui del seu cercle familiar.

He trobat a faltar la figura de la Sandra Ollo, vídua d'en Jaume Vallcorba, impulsor d'una editorial mitjana sensacional com Quaderns Crema i Acantilado (en castellà), i que ha seguit al capdavant d'un impressionant catàleg on molts aprenents d'escriptor s'hi han abocat amb els ulls clucs i on han publicat autors que ja considerem clàssics de les lletres catalanes: Monzó i Pàmies.

Hauria estat ideal que a l'índex, al costat dels noms d'aquestes donasses, hi aparegués l'editorial actual on treballen. Agilitza-

ria les coses alhora de localitzar un segell concret. És cert que algunes han passat per un munt d'editorials, que hi ha el cas d'una jubilada o que una acaba de tancar el segell i que un parell segueixen dins el món de la cultura però no exerceixen d'editores, però en tot cas, ajuda, suma i facilita les coses en cas de relectures.

M'hauria agradat que haguessin trufat les entrevistes amb exemples. Evidentment que entenem que vulguin evitar dir noms de terceres persones en alguns casos i que s'hagi pactat no exposar-los. Però estaria bé que per il·lustrar alguns temes, fessin servir aquell títol que pensaven que seria un èxit i mira per on, va passar sense pena ni glòria o que aquell altre, del que no esperaven res i de sobte, es converteix en un llibre rendible. El safareig en qual-sevol *mundillo*, sense faltar al respecte, sempre agrada.

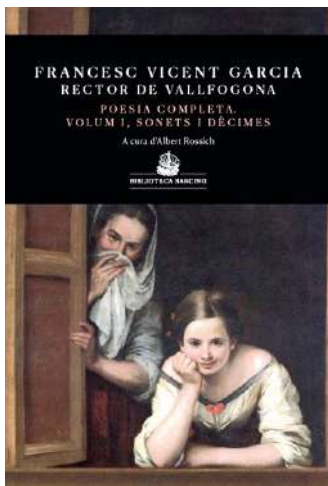
La majoria d'editores, conflueixen en molts aspectes. Les respostes acaben sent les mateixes i això provoca que notis una certa sensació de repetició. Potser, s'hauria d'haver incidit més en les diferències remarcables que presenten algunes editorials respecte les altres. Per exemple, si Mediterrània està especialitzada en el públic infantil, aprofundir-hi. Si Publicacions de l'Abadia de Montserrat té unes particularitats —editen des de fa sis-cents anys, al tenir-hi impremta— potser que es gratés més al voltant de la seva gènesi encara que el paper de l'actual editora es veïés eclipsat pel pes de la història. Entenem però, que les protagonistes són ELLES.

Un llibre interessant i amè, que ens descobreix el paper cabdal d'unes dones que possibiliten que tinguem uns objectes magnífics —imbatibles— entre les mans, encara que malauradament en aquest país no es llegeixi gaire. ■

Enganxats als llibres!

Llibreria Ça Trencada

C/Roig i Jalpí, 10,
17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

Francesc Vicent Garcia
Rector de Vallfogona
Editorial Barcino
360 pàgines
PVP 24,95 €

Rector de Vallfogona

Bruna Solei, redacció Celobert

Sarcasme, ironia, crítica, insolència i desvergonyiment convertits, amb traça i ploma, en art. Però també anècdotes i rondalles que alimenten un mite. De la suma en surt el **Rector de Vallfogona**, un personatge del qui tothom n'ha sentit a parlar en algun moment, però que poca gent sap realment qui és. Aquest 2023 se celebren 400 anys de la mort d'aquesta figura cabdal pel patrimoni cultural català, fent-ne així, d'enguany, l'**Any Rector de Vallfogona**.

Francesc Vicent Garcia i Ferrandis va néixer a Saragossa el 22 de gener del 1579. Criat a Tortosa, va anar a estudiar a Barcelona, va ser ordenat sacerdot a Vic i, amb 28 anys, va prendre possessió del càrrec de Rector de Vallfogona. Aquí va construir gran part de la seva obra, però també la personalitat complexa d'una figura històrica, literària i llegendària. Un personatge que a saber on hauria arribat si no hagués mort per una malaltia l'any 1623 amb, tan sols, 44 anys.

El Rector de Vallfogona, que va viure a cavall dels segles XVI i XVII, és el primer poeta en llengua catalana que escriu a la manera dels poetes del **Barroc**. Ara bé, malgrat el prestigi que aquestes obres escrites van atorgar-li, Garcia ha sobreviscut en l'imaginari col·lectiu català durant segles com un personatge enginyós, murri i sorneguer protagonista d'anècdotes gracioses com la de quan va tractar de porc al bisbe o la de quan l'escolà va fer creure al vicari que el rector li volia tallar les orelles. Ara bé, en els últims anys, el Rector de Vallfogona s'ha anat esvaint d'aquesta memòria compartida. En aquest sentit, la commemoració dels 400 anys de la seva mort vol tornar a apropar aquesta figura al gran públic.

L'Any Rector de Vallfogona, impulsat per la **Institució de les Lletres Catalanes** (ILC), el van presentar la directora de l'ILC, **Izaskun Arretxe**, i el comissari de l'Any, **Josep Pedrals**. Arretxe va senten-

«La història és que la gent s'acabi trobant al Rector de Vallfogona a la sopa i que, a més, tingui bon gust»

ciar que el "gran, gran" objectiu d'aquesta commemoració és que "se sàpiga qui és el Rector de Vallfogona i, per conseqüència, que se'l llegeixi arreu dels Països Catalans". Pedrals ha anunciat que s'editaran volums de l'obra completa definitiva del Rector de Vallfogona, també una biografia, una antologia i, fins i tot un llibre de cuina de l'època per "endur-se Vallfogona als fogons", ha fet broma el comissari.

Arretxe ha explicat que plantejar una aproximació al personatge del Rector de Vallfogona és complicat perquè, com ha dit, "és un personatge polièdric". D'una banda, trobem el pur personatge històric que va viure en un salt de segle durant el qual es va adherir a una nova tendència literària com és el Barroc. També ens trobem que és el primer poeta català barroc, un autor d'una qualitat excepcional que a partir de la Renaixença, "va caure en el desprestigi", ha apuntat la directora de l'ILC. A més, també hi ha un vessant mític, la d'un Rector de Vallfogona popular que ha quedat en l'imaginari com un personatge ple d'anècdotes i històries. La directora de l'ILC també ha afegit que Garcia és "el poeta més important en llengua catalana entre Ausiàs March i Jacint Verdaguer". Per tot això, ha dit, l'objectiu de l'Any Rector de Vallfogona és donar-li "abast nacional" i situar-lo entre els noms més cèlebres de la història de la poesia catalana amb activitats i publicacions que despertin la curiositat a la gent per llegir-lo.

"La història és que la gent s'acabi trobant al Rector de Vallfogona a la sopa i que, a més, tingui bon gust". *Josep Pedrals* ■

Teràpia Emocional · Fisioteràpia · Osteopatia · Psiconeuroimmunologia · Massatges · Rituals · Estètica Facial · Estètica Corporal

COS ESVELT

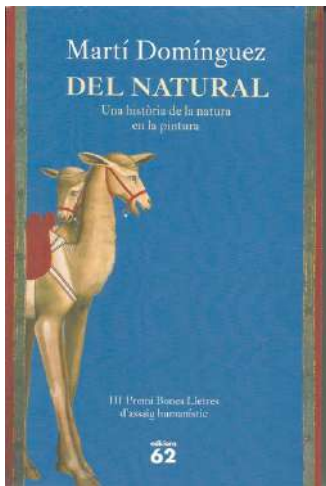
SINCE 1982

Fisioteràpia i Estètica Avançada a Tossa de Mar

 Cos Esvelt Tossa
 cosesvelt.tossa

 972340740
 www.cosesvelt.net

Martí Domínguez
Edicions 62
352 pàgines
PVP 19,90 €

Del natural

Martí Domínguez publica el llibre que porta tota la vida escrivint

El biòleg i escriptor valencià reivindica el valor de la natura a la pintura en aquest assaig

L'escriptor valencià **Martí Domínguez** reivindica el valor de la natura per a l'evolució de la pintura en el seu nou assaig **Del natural**, obra amb què va guanyar el **III Premi Bones Lletres d'Assaig Humanístic**. En el seu nou llibre, l'escriptor valencià **recorre obres que van del Renaixement fins al Postimpressionisme**. Publicat per Edicions 62, l'editora Pilar Beltran ha considerat aquest dilluns que el llibre és "absolutament modern, encara que parli del passat", amb referències a la crisi climàtica i a l'ecoansietat actuals.

Recuperant la pintura del natural

Domínguez, guanyador també del Premi Proa 2022 amb la novel·la *Mater*, defensa la recuperació de la pintura del natural -una mica "poc corrent" al panorama artístic contemporani, segons la historiadora d'art Pilar Vélez- i ho fa ressaltant el paper de la natura en tota la història de la pintura. "Sense aquesta naturalesa [...] la pintura mai no hauria pogut assolir els més alts punts d'excel·lència", escriu al llibre. L'autor fa un "cant i agraïment a la natura", però "des de la perspectiva d'un biòleg humanista", segons paraules de Vélez, que recorda l'interès de Domínguez -doctorat en biologia- per aquesta ciència i destaca el paper que ha tingut la naturalesa en la seva vida. Domínguez ha confessat que *Del natural* és un llibre que porta "tota la vida escrivint", ja que sent una "passió natu-

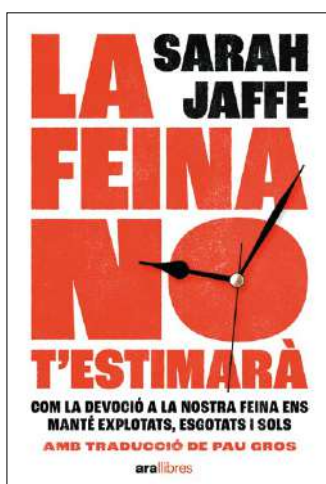
Bruna Solei, redacció Celobert

ralística" des de la seva infància, època de la qual també destaca el freqüent contacte amb l'art gràcies als interessos de la seva família.

L'assaig comença amb l'artista del Renaixement italià Giotto i acaba amb el pintor postimpressionista francès Gauguin, cobrint gran part de la història de l'art, però quedant-se a les portes del segle XX perquè és tan polièdric i complex que necessitaria un altre llibre, explica l'autor. Vélez ha celebrat l'aportació del llibre en presentar figures femenines del món de l'art poc conegudes, com la pintora italiana Lavinia Fontana, a qui es descriu com "la primera pintora autènticament professional", a més d'incloure'n d'altres de més populars com Rosa Bonheur, Suzanne Valadon o Berthe Morisot. També ha destacat la proximitat amb què Domínguez escriu sobre els artistes i les seves obres, cosa que denota el seu coneixement sobre el context de les diferents èpoques.

El llibre és absolutament modern, encara que parli del passat, amb referències a la crisi climàtica i a l'ecoansietat actuals.

La historiadora ha assegurat finalment que és un "assaig que emociona perquè és una manera de veure la història de l'art des d'una perspectiva personal, crítica i escrita des de tots els sentits", i anima a llegir-lo pel seu to "positiu, optimista i vitalista". *Del natural* ha estat el tercer escrit guardonat amb el premi Bones Lletres d'Assaig Humanístic -impulsat per la Reial Acadèmia de les Bones Lletres i Edicions 62- perquè és "un assaig molt interessant que va deixar el jurat francament impressionat", exposa el president de la Reial Acadèmia de les Bones Lletres, Borja de Riquer. El premi, dedicat a l'assaig humanístic sobre qualsevol camp de pensament, va reconèixer L'ètica algorítmica de Francesc Torralba el 2022 i la biografia Hilda Agostini de Rosa Toran i Celia Cañellas el 2021. ■

La feina no t'estimarà

Fer la feina que t'agrada és el primer pas cap a l'explotació i per acceptar alegrement una tirania del treball que s'apodera de la teva vida.

Sarah Jaffe
Traducció de Pau Gros
Ara Llibres
600 pàgines
PVP 29,95 €

Bruna Solei, redacció Celobert

Aquest llibre és una crida a trencar el mite de l'amor a la feina. La periodista Sarah Jaffe convida a la reflexió a partir de la història de les lluites pels drets laborals, la teoria, la mirada crítica i les veus en actiu de la majoria de sectors de la societat que denuncien la seva situació en l'actualitat. Una anàlisi exhaustiva de com el capitalisme ha après a manipular els nostres sentiments per treure cada vegada més profit de les relacions de feina. Un llibre directe i punyent per fer-nos pensar en la relació que tenim amb la feina i per posar fi al gran parany del segle XXI. ■

Tots els conflictes que ens separen

“La quasi desaparició del conflicte amb l'Estat ha comportat una inflació inassumible de conflictes entre nosaltres”

Josep Costa
Jurista i polític

OPINIÓ

La política és conflicte. O, si aquesta paraula no agrada, diguem que és la contraposició d'interessos, identitats i ideologies. Tot plegat es manifesta en la lluita pel poder. Evidentment també és negociació i acord. O, si es vol, transacció per acomodar interessos, identitats i ideologies contraposades. **I bona part de les estratègies polítiques tenen per objectiu, precisament, posar al centre els conflictes que cadascú considera prioritaris.**

El procés d'independència va ser durant una dècada El Conflicte, en majúscules. Per a desesperació de molts, va ocupar el centre de la política catalana i va desplaçar tots els altres conflictes. **El predomini absolut del conflicte amb l'Estat va aconseguir crear una notable unitat a banda i banda, dins l'independentisme i dins l'unionisme.** Tot i que de vegades hi havia picabaralles que acaparaven tota l'atenció, la realitat és que les divisions fonamentals estaven aparcades.

La prova fefaent que el Procés s'ha acabat és que, ara mateix, qualsevol conflicte és més important que la independència. Tot el que té a veure amb l'horitzó de l'alliberament nacional és retòrica o escenificació, perquè els conflictes que predominen i mobilitzen són uns altres. Això és així malgrat que hi ha qui intenta fer passar bou per bèstia grossa, **venent la seua posició en un altre conflicte com a indissociable de la lluita per la independència.**

Era bastant previsible que la reculada de tota la classe política autonòmica després de l'1-O alliberaria tots els conflictes (i alguns fantasmes) que el Procés havia mantingut a ratlla. I, per si amb això no n'hi hagués prou, se n'importen de nous o se'n fabriquen sobre qualsevol cosa. La qüestió és que **l'espai que no ocupa el conflicte amb l'Estat està disponible per a tothom que té l'ambició de conquerir o mantenir alguna quota del poder autonòmic.**

Si durant un temps l'independentisme va estar immers en el debat estratègic, ara sobta veure com el creixent nombre de faccions existents es dispersa en lluites cada vegada

més allunyades de l'objectiu principal. I una deriva perillosa: la tendència a situar-se a l'altre extrem de les lluites que promou l'adversari independentista.

En efecte, el retorn a l'autonomisme s'ha intentat farcir d'un seguit de “transformacions” que el govern d'ERC ha agafat per bandera. **Atès que el pacte dels indults exigeix fer bondat, no és previst que des de la Generalitat autonòmica ningú no desafii l'Estat gens ni mica.** Fugint d'aquest conflicte, doncs, els independentistes no practicants promouen qualsevol altre conflicte que els permeti omplir el buit i justificar la seua acció política.

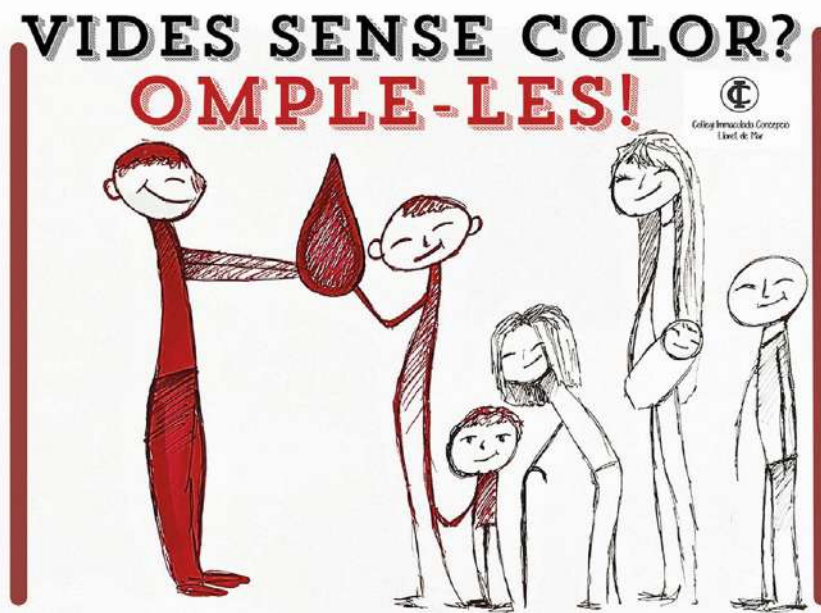
Deixant de banda la poca traça del partit que governa l'autonomia per explotar els conflictes que situa a l'agenda, el cert és que **cada vegada és més evident que l'oposició independentista tendeix a situar-se a l'oposició en qualsevol tema.** Tant se val si el tema és la fiscalitat, les polítiques socials, les relacions internacionals, les lluites per la igualtat, la llengua, la diversitat cultural, les infraestructures o la gestió de la sequera. Si ERC diu blanc, aleshores negre és el color.

Assistim, doncs, a una polarització creixent en una llista també cada vegada més llarga de conflictes. Evidentment, la desastrosa gestió posterior a l'1-O els fa mereixedors de totes les crítiques i càstigs que les regles del joc polític admeten. Però **en algun moment caldrà preguntar-se si aquesta multiplicació dels conflictes no és precisament el que busquen els líders autonòmics per justificar el seu actual full de ruta cap al no-res.**

La realitat és que, com era previsible, **la quasi desaparició del conflicte amb l'Estat ha comportat una inflació inassumible de conflictes entre nosaltres.** Uns conflictes que, de fet, tots nosaltres ja havíem après que no tenien solució autonòmica. Només amb la independència tindrem eines per trobar les nostres solucions o gestionar els conflictes a la nostra manera. I, **a risc de no ser original, caldrà insistir-hi: fem el que fem, si el conflicte no és amb l'Estat, no ens acostem a tenir el nostre Estat. ■**

DONA SANG A LLORET EL 18 I 19 DE GENER

Aquest 2024, més de 70.000 persones necessitaran rebre sang als hospitals de Catalunya

Lloret acull dues campanyes de donació emmarcada en la Marató de Donants de Sang de Catalunya

Amb el lema "Fer-ho entre tots és molt nostre" volem posar de relleu el gest col·lectiu que suposa donar i fer una crida a implicar família, amics, companys o equips, en la donació

Destaquem enguany la construcció del primer pilar casteller digital que es farà a Catalunya. Estarà ubicat al centre de les 4 ciutats capitals, serà virtual i es podrà escanejar amb el mòbil

Aquest monument virtual serà dinàmic, s'anirà tenyint de vermell a mida que augmentin les donacions i es mantindrà fins el 14 de juny, el Dia mundial del Donant de Sang, quan arribi a les 130.000 donacions

El 18 i 19 de gener posem en marxa una campanya de donació a Lloret.

Dj 18 16 a 21h Centre Cívic del Rieral

**Dv 19 10 a 14h i Teatre
16 a 20.30h**

Al web donarsang.gencat.cat es pot reservar cita. La posada en marxa de la Marató de Donants de Sang de Catalunya pretén

aconseguir remuntar les donacions i restablir les reserves de sang que s'han vist afectades per les festivitats de Nadal.

Sota el lema "Fer-ho entre tots és molt nostre", la Marató d'enguany posa el punt de mira al gest de donar com un acte d'altruisme 'col·lectiu' que uneix donants i receptors en un mateix objectiu. Per això enguany fem una crida a venir a donar i implicar-hi la família, els amics, els companys de feina, els equips esportius, o els veïns i veïnes.

Apunta't a
donarsang.gencat.cat
93 557 35 66
📞 📧 📱 donarsang

TOCA DONAR SANG
TOCA REBRE VIDA

Salut/

Col·labora l'alumnat de 3r d'ESO
de l'Escola Immaculada Concepció

Ajuntament de
Lloret de Mar

TEATRE DE BLANES

B

2 de febrer

IMPROVISACIÓN
CORTA EL CABLE ROJO

12 AÑOS DE ÉXITO EN LA GRAN VÍA DE MADRID

95 *****
itrapalo.com

49 *****
entradas.com

LA COMEDIA MÁS EXPLOSIVA

17 de febrer

BURUNDANGA

una COMEDIA de
JORDI GALCERAN

4 d'abril

PRESENTAN
LAS ASAMBLEÍSTAS
"LAS QUE TROPIEZAN"

SILVIA ABRIL · GABRIELA FLORES · OLGA HUESO · PEPA RUS · MARIBEL SALAS · PEPA ZARAGOZA

DRAMATURGIA Y DIRECCIÓN: JOSE TRONCOSO

comedia de
PENTACION

21 d'abril

MAG LARI
Strafalan

3 de maig

Brodas Bros

Presenta:
HIPSTORY

31 de maig

Oscar Andrau presenta
CRIDA ALS OCELLS DE COLORS LLAMPANTS

15 de juny

UN SEGUNDO BAJO LA ARENA

Per a recordar; reunir-nos, retrobar-nos, reprendre-ho tot
Un espectacle del Col·lectiu Desassolador

Intèrprets: Abel Cabrita, Carla Galà i Francesc Garcia i Llorens. Direcció musical: Anna Sillars. Direcció escènica: Marc Sureda. Escenografia: Carla Galà, Francesc Garcia i Llorens. Música: Carles Gual. Producció: Teatre de Blanes. Col·labora: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Blanes, Ajuntament de Girona, Ajuntament de Ripollès, Ajuntament de Sabadell, Ajuntament de Selva, Ajuntament de Vilabertran, Ajuntament de Vilatorrada, Ajuntament de Vilanova del Camí, Ajuntament de Vilabertran, Ajuntament de Vilatorrada, Ajuntament de Vilanova del Camí.

3er dijous de cada mes

CICLE GAUDÍ
Circuit Estable de Cinema Català

Et portem el cinema a prop!
Cada mes una pel·lícula i d'estrena molt recent.

Diputació de Girona

PROGRAMA .CAT

TEATRE COSTA BRAVA SUD

apropa cultura

AJUNTAMENT DE BLANES

[HTTPS://WWW.TEATREDE LACOSTABRAVASUD.CAT/](https://www.teatrede lacostabravasud.cat/)